

KURJER WILEŃSKI

Wileńsko - Nowogródzki, Grodzleński, Poleski i Wołyński

Chodzi już o życie Francji

Chautemps odwołuje się do zdrowego rozsądku robotników i pracodawców

PARYŻ, (Pat). Premier Chautemps skierował dziś następujący list do prezesa konfederacji związków przemysłowców i kupców francuskich:

„Wzrost liczby konfliktów pomiędzy pracodawcami a pracownikami, ich poważne rozmiary, trwałość i atmosfera agitacji, w jakiej się rozgrywa — sprawia, jak pan wie o tym, nieobliczalnie szkody. Niemożliwym jest dopuścić do dalszego trwania tej sytuacji. Rząd jest zdecydowany użyć wszystkich wysiłków, by położyć jej kres.

Oczywiście znam poglądy członków konfederacji i formułowane przez nich uwagi krytyczne przeciwko strajkom, nielegalności pewnych praktyk i częstokroć charakteru politycznego, jaki im jest przypisywany. Ale dochodzą do mnie również skargi w sensie odwrotnym ze strony organizacji robotniczych przeciwko na politykanemu oporowi co do wznowienia zbiorowych kontraktów lub stosowania orzeczeń arbitrażowych, dotyczących płac lub wreszcie sankcji wymierzonych przeciwko związkom robotniczym.

Wydaje mi się, iż zamiast pozwalać na dalsze trwanie i wznowienie walk, których koszty ponosi cały naród, byłoby o wiele właściwszym i zgodniejszym ze zdrowym rozsądkiem zbliżenie pomiędzy przedstawicielami pracodawców i klasy robotniczej w celu jaknajszerszego lokalnego wyjaśnienia sprawy i wspólnego ustalenia ogólnych układów i postanowień prawodawczych, pozwalających na uniknięcie konfliktów lub zredukowanie ich liczby, co zapewniliby przyszłym pokoleniom słusne, szybkie i pokojowe rozwiązanie sporów. Jeżeli — jak mam nadzieję — poglądy pańskie odpowiadają moim, byłbym panu zobowiązany, gdyby pan zechciał zawiadomić mnie, czy zgadza się wziąć w towarzystwie kilku swych kolegów w pierwszym zebrańiu, które odbędzie się w prezydiu rady ministrów w środę o godz. 16, a w którym również można udział przedstawić konfederacji generalnej pracy oraz stowarzyszeń reprezentujących drobny przemysł i techników.

Przesłana przez dyskusję uprzejma i legalna, prowadzona pod kierunkiem rządu i kontrola narodu, pozwoli ustalić z całą jasnością przyczyny obecnych antagonizmów i opracować za wspólną zgodą nowy ustroj pracy, będący warunkiem pokoju społecznego i powszechnej nomyślności.

List podobnej treści został wysłany również do sekretarza generalnego konfederacji generalnej pracy i przedstawicieli stowarzyszeń drobnego przemysłu.

PARYŻ, (Pat). Apel premiera Chautemps wzywający do pojednania społecznego, stał się centralnym zagadnieniem dnia. Opinia publiczna Francji, dzięki śmiałości i szczeremu wystąpieniu premiera, który nie wahał się wskazać na niebezpieczeństwo, jakie poczyni dla kraju dalsze trwanie strajków, uświadomiła sobie powagę sytuacji. Jest to w tej chwili zasadniczy i główny skutek wystąpienia szefa rządu, jak dotychczas bowiem jedynie prasa umiarkowana i narodowo — uderzała na alarm, dzienniki zaś, reprezentujące nawet umiarkowane elementy frontu ludowego, starały się przemilczeć kwestię niepokojów społecznych we Francji.

Z głosów dzisiejszej prasy paryskiej, z wyjątkiem naturalnie organów skrajnej lewicy, wynika, że cała opinia potraktowała premiera jako najpilniejszą konieczność chwili.

Dziennik zbliżony do prezesa Izby Deputowanych Herriota, „Ere Nouvelle” pisze: w tej chwili waży się właśnie losy Francji. Rząd zdecydowany jest wziąć na swoje barki całą odpowiedzialność. Wielki czas, aby rząd uwiadomił sobie konieczność istnienia we Francji autorytetu. Słowa premiera świad-

czą, że rząd zrozumiał tę konieczność, nie wolno mu więc dalej zwlekać z podjęciem koniecznych zarządzeń.

Choć to wezwanie prem. Chautemps na rzecz pojednania społecznego, pisze organ lewicy partii radykalnej „Oeuvre” nie rozwiązuje samo przez się zagadnienia, to jednak stawia je w należyty sposób. Chodzi już obecnie o życie Francji. Najpierw o jej życie gospodarcze, a następnie o samo jej istnienie, nie mówiąc o jej roli wielkiego mocarstwa.

Powyższe głosy prasy świadczą o napięciu atmosfery politycznej. Aczkolwiek opinia społeczna przyjęła apel premiera z jaknajgorętszą aprobatą, to jednak atmosfera walki klas jest tak silna, że zdaje się nie ulegać wątpliwości, iż realizacja środków, zaproponowanych w orędziu premiera, a dołączających wspólnego opracowania przez pracodawców i robotników nowego kodeksu pracy może napotkać na duże trudności. Świadczą o tym zarówno głosy komunistycznej „Humanite”, naczelnej organu syndykalizmu „Peuple” oraz socjalistycznego „Populaire” jak i stanowisko, zajęte przez naczelną organizację pracodawców francuskich Pisma, te podają apel premiera na dalszych miejscach i niemal bez komentarzy.

Naczelna konfederacja przemysłowców francuskich w odpowiedzi na wystąpienie premiera opublikowała komunikat, w którym oświadcza, że zanm zasiądzie do wspólnych rokowań z przedstawicielami organizacji zawodowych, domaga się zapewnienia poszanowania już istniejących przepisów ustawodawstwa społecznego.

Rząd, a właściwie prem. Chautemps w chwili obecnej w sposób widoczny skoncentrował całą swoją uwagę na zagadnieniach społecznych.

Akcja rządu toczy się w dalszym ciągu

W ATMOSFERZE PODNIECENIA STRAJKOWEGO.

Mimo arbitrażu premiera w konflikcie strajkowym w zakładach chemicznych Goodrich pod Paryżem robotnicy nie przystąpili do pracy. Nie chcą oni przyjąć orzeczenia arbitrażowego premiera, który uznał za uzasadnione wydalenie elektryka i telefonisty Rosjanina Riwinowa, który dziś już stał się osobistością znaną w całej Francji, a którego właściciele fabryki chcą usunąć za zorganizowanie nie podsłuchu telefonicznego czy też

za niezawiadomienie dyrekcji o istnieniu takiego podsłuchu. Robotnicy zakładów Goodrich przeciwstawili się też wszelkim sankcjom za strajk.

Z prowincji nadchodzą dalsze informacje o ruchu strajkowym jak np z departamentów położonych w dolinie Rodanu. Nie wyjaśniona jest dalej sytuacja pracowników bankowych.

Poza tym trwają nadal strajki w towarzystwach transportowych, zakładach przemysłu spożywczego i wśród marynarzy.

„Nowoczesny kodeks pracy”

PARYŻ, (Pat). Premier Chautemps przyjął dziś ze swymi najbliższymi współpracownikami do opracowywania podstaw t. zw. „nowoczesnego kodeksu pracy” które przedstawione mają być w środę na wspólnej konferencji reprezentantów związków pracodawców, związku przedsiębiorców drobnego handlu i przemysłu oraz związków zawodowych.

Jak naidalei od śmierci...

Charakterystyczny dla dzisiejszej Hiszpanii obrazek — długi, ginący wśród śniegu i mgły wąż uciekinierów, opuszczających Teruel, w którym szaleje ogień artyleryjski i sieje wokół nieuchronną śmierć.

Wbrew ustawie zamyka Litwa polskie towarzystwa

KRÓLEWIEC, (Pat). Kowieński „Dzień Polski” w artykule wstępnym p. t. „Czego nas pozbawiono” obszernie omawia zamknięcie 5 organizacji polskich na Litwie i stwierdza:

„Zamknięto je z okazji rejestracji statutów, chociaż statuty zostały przy stosowane do wymagań nowej ustawy. Straciliśmy 5 towarzystw z okazji rejestracji, bo żadne inne przyczyny nie są znane.”

Nadmienić należy, że ilość zarejestrowanych statutów organizacji polskich stanowi 0,13 procent ogólnej liczby towarzystw w Litwie, zaś ilość zamkniętych towarzystw polskich (5) w stosunku do ogólnej liczby zlikwidowanych (10) wynosi 50 procent.

„SPARTA” MOŻE ZOSTAĆ.

KRÓLEWIEC, (Pat). Jak donoszą z Kowna, delegaci pięciu zamkniętych towarzystw polskich na Litwie zostali przyjęci przez ministra spraw wewnętrznych. Z otrzymanej przez

delegatów odpowiedzi wynika, że są pewne nadzieje na utrzymanie przy życiu polskiej organizacji sportowej

„Sparta”, natomiast pozostałe cztery towarzystwa są skazane na zupełną zagładę.

Znowu konfiskata dziennika polskiego w Kownie

KRÓLEWIEC, (Pat). Wychodzący w Kownie jedyny na Litwie polski dziennik „Dzień Polski” został znowu skonfiskowany. Konfiskatę wywołał

artykuł, omawiający wynik audycji delegatów towarzystw polskich u ministra spraw wewnętrznych litewskiego.

Exposé min. Becka będzie transmitowane przez radio za granicę

WARSZAWA, (Pat). Dnia 10 stycznia rb. o godz. 12 m. 03 Polskie Radio transmituje z gmachu Sejmu przemówienie pana ministra J. Becka, które wygłoszone będzie na posiedzeniu komisji budżetowej Sejmu.

Transmisja ta powtórzona zostanie przez Warszawę 2 o godz. 19 m. 15 po czym o godz. 23 Centrala Rozgłośni Polskiego Radia w Raszynie nada tłumaczenie tego przemówienia w językach obcych dla zagranicy.

Ameryka zmienia ambasadorów

WASZYNGTON, (Pat). Prezydent Roosevelt mianował ambasadorem Stanów Zjednoczonych w Wielkiej Brytanii — Józefa Kennedy, a Hugh'a Wilsona — ambasadorem w Niemczech. Józef Davies, ambasador St. Zjednoczonych w Sowiech będzie przeniesiony na stanowisko ambasadora do Brukseli.

Koncesje państwowe tylko dla Rumunów

KISZYNIÓW, (Pat). Prasa Besarabska podaje: urzędy skarbowe w Besarabii otrzymały z ministerstwa skarbu zarządzenie, aby natychmiast przedłożyły spisy osób, posiadających koncesje na sprzedaż napojów alkoholowych, z podaniem narodowości.

Analogiczne spisy sporządza okregowa dyrekcja monopolu tytoniowego w Kiszyniowie.

„Zwolnić personel żydowski z dziennej pracy”

Zarządzenie prefekta Kiszyniowa

KISZYNIÓW, (Pat). Prefekt m. Kiszyniowa, Usatiu, zażądał od wydawców 7 dzienników, wychodzących w języku rosyjskim natychmiastowego zwolnienia dziennikarzy i personelu żydowskiego który ma być zastąpiony elementem rdzennie rumuńskim.

W razie niezastosowania się do rozporządzenia, prefekt zagroził zamknięciem dzienników.

Ostatni Żyd

DUESSELDORF, (Pat). Według doniesień prasy, w miejscowości Levern w powiecie Luebecke (Westfalia) zmuszono ostatniego mieszkającego tam Żyda do opuszczenia gminy. Niedługo mieszkało tam tak wielu Żydów, że mieli oni nawet własną okazyłą synagogę.

Sowiety porwały aktorkę japońską?

TOKIO, (Pat). W tych dniach w tajemniczych okolicznościach zaginęła w pobliżu granicy sowieckiej na Sachalinie znana aktorka japońska Yosziko Okada oraz jej towarzysz, również aktor, Ryokiszi Sugimoto. Prawdopodobnie sprawa ta spowoduje demarche Japonii na drodze dyplomatycznej. Jak wynika z posiadanych przez władze wiadomości, Yosziko Okada wraz ze swym towarzyszem przekroczyła granicę sowiecką z niewyjaśnionych powodów.

Jak donosi agencja Domei, konsul generalny japoński Tanaka w Aleksandrowsku otrzymał instrukcję, według której: zwrócić się do władz sowieckich z żądaniem ekstradycji uchodźców.

Przebrani żołnierze chińscy podpalczami

NANKIN, (Pat). Agencja Domei donosi, że policja w Nankinie aresztowała Chińczyka, usiłującego podpalić jeden z domów prywatnych.

Jak się okazało jest to żołnierz chiński, przebrany po cywilnemu. Władze japońskie przypisują liczne pożary, jakie wybuchły ostatnio w Nankinie, a m. in. pożar ambasady sowieckiej żołnierzom chińskim, którzy pozostali w Nankinie, ukrywani przez ludność.

„Kolonja handlowa” w Madrycie wyleciała w powietrze

MADRYT, (Pat). Wczoraj rano rządowe oddziały wysadziły w powietrze grupę domów tzw. „kolonię handlową” na odcinku Carabanchel. Ładunek dynamitu wielkiej siły wybuchowej został podłożony pod blok domów, zajętych przez powstańców. Wybuch zniósł całą kompanię żołnierzy. Bezpośrednio po tym dynamitardzi przypuścili atak, zajmując nowe pozycje.

Posiedzenie Sejmu we czwartek

WARSZAWA, (Pat). Plenarne posiedzenie Sejmu wyznaczone zostało na czwartek dnia 13 bm. na g. 16.

Zastępca przewodniczącego komisji wojkowej Sejmu wicemarszałek

75-lecie powstania styczniowego uroczystości będzie obchodzone w całym kraju

WARSZAWA, (Pat). Dnia 22 bm. przypada 75-lecie powstania styczniowego. Towarzystwo przyjaciół weteranów 1863 roku powzięło inicjatywę uczczenia w całym kraju rocznicy zbrojnego czynu powstańców.

Celem ustalenia programu obchodu uroczystości odbyło się dziś wieczorem w sali konferencyjnej BGK zebranie przed stawicielek około 100 organizacji.

Zebrań przewodniczył prezes federacji PZOO gen. dr Roman Górecki, który w dłuższym przemówieniu omówił znaczenie obchodu.

Szczegółowy program obchodu w siołicy referował prezes towarzystwa przyjaciół weteranów red. Władysław Dunin-Wąsowicz.

Na dzień 22 i 23 stycznia zostali zaproszeni do Warszawy wszyscy weterani 1863 r.

Program uroczystości m. in. przewiduje w dniu 22 bm. nabożeństwa żałobne za

Sejmu Schaetzel zwołał posiedzenie komisji na czwartek 13 bm.

Na porządku obrad przydział referatu rządowego projektu ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym.

poległych i zmarłych powstańców 1863 r. w świątyniach wszystkich wyznań. Tegoż dnia w południe odbędzie się w muzeum narodowym otwarcie wystawy rękopisów i druków o powstaniu 1863 r. zorganizowanej przez towarzystwo miłośników historii oraz wystawy trzech cyklów obrazów Grotgera.

W godzinach popołudniowych odbędzie się pochód organizacji pod kryż Traugutta.

Dnia 23 bm. zostanie odprawione w katedrze św. Jana uroczyste nabożeństwo. Po nabożeństwie weterani złożą hołd Trauguttowi u stóp tablicy, wmurowanej w domu, przy ul. Smolnej i następnie udadzą się do Belwederu.

Wieczorem tego dnia wojsko i młodzież szkolna złożą hołd weteranom.

Komitet obchodu mieści się w lokalu towarzystwa przyjaciół weteranów, Warszawa, ul. Nowy Świat 35 i czynny jest codziennie od 18 do 20 (tel. 6-94-78).

W Polsce największa gęstość zaludnienia na świecie — po Niemczech

DUESSELDORF, (Pat). Niemieckie dążenia kolonialne znajdowały zawsze żywy wyraz w prasie Zachodnich Niemiec, która w licznych artykułach poświęca im dużo uwagi. Jedno z ciekawszych zagadnień kolonialnych porusza dziennik „Essener Allgemeine Zeitung” w artykule, który wychodząc od stwierdzenia, że ludność kuli ziemskiej przekroczyła w roku 1936 dwa miliardy, przechodzi do przedstawienia gęstości zaludnienia w poszczególnych państwach.

Na pierwszym miejscu stoją pod względem gęstości zaludnienia Niemcy z liczbą 43.6 mieszkańców na 1 km kw., dalej idzie Polska z liczbą 38.1 mieszkańców na 1 km kw., a później dopiero Japonia (61) i Chiny

(45.2). Najlepiej przedstawia się sytuacja w Brazylii, gdzie na 1 km kw przypada tylko 5 mieszkańców.

Dziennik poświęca uwagę kwestii zmniejszenia się gęstości zaludnienia Włoch przez zdobycie Abisynii ze 137.7 do 13.5 oraz Japonii przez przyłączenie Mandżukuo, które, jak mówi artykuł, stanowi wprawdzie własne państwo, lecz stoi pod gospodarstwem i politycznym wpływem Japończyków, którzy obecnie rozszerzają zasięg swojej władzy w Chinach.

Autor kończy swe uwagi stwierdzeniem, że zwrot Niemcom ich dawnych kolonii zmniejszyłby gęstość zaludnienia ze 143.6 na 23.6 mieszkańców na 1 km kw.

Anglia nie może stosować dalej mandatu w Palestynie

LONDYN, (Pat). Prasa angielska komentuje w dalszym ciągu dokumenty ministra kolonii, określające kompetencje nowej komisji palestyńskiej.

„Yorkshire Post”, zbliżony do min. Edena, podkreśla, że choć rząd brytyjski w dalszym ciągu stoi na gruncie zasady podziału Palestyny, to bynajmniej nie wypowiedział się za zatwierdzeniem planu podziału, przewidzianego w komisji królewskiej. Raport ten był dokładnie badany przez Arabów, Żydów, parlament brytyjski oraz przez stałą komisję mandatową Ligi. Ze wszystkich tych debat i dyskusji — zdaniem „Yorkshire Post” — jasno wynika, że ostatecznie podział Palestyny został uznany, jako nieunikniony.

Prace komisji potrwały niewątpliwie długie miesiące, a tymczasem Palestyna administrowana będzie na zasadzie istniejącego mandatu, mimo że rząd brytyjski przyznał, iż między Żydami i Arabami istnieje nieprzejednany konflikt, który uniemożliwia normalne rządzenie krajem. Dziennik wyraża opinię, że szczerze terytorium Palestyny stanowiąc będzie czynnik ujemny, gdy zajdzie konieczność zastosowania zasady podziału, zabezpieczenia mniejszości i utworzenia enklawy pod kontrolą brytyjską.

„Manchester Guardian” zaznacza, że ten nowego dokumentu różni się bardzo od serdeczności, z jaką rząd brytyjski powitał pierwotny plan komisji królewskiej. Zarzucając rządowi brytyjskiemu zwleknięcie z wydaniem decyzji w sprawie palestyńskiej, „Manchester Guardian” wyraża przypuszczenie, iż decyzja ta może być odkładana zbyt długo, dopóki same wydarzenia nie wskażą rządowi drogi, którą należy obrać. Ale coż uczyni rząd brytyjski tymczasem w Palestynie wobec tego, że — jak na to wskazał minister Eden w Genewie — mandatu nie można dalej stosować?

„Manchester Guardian” znajduje odpowiedź na to pytanie w ogłoszonym ostatnio w Jeruzolimie dekreście, na które go podstawie administracja brytyjska zgodą ministra kolonii upoważniona jest do przedłużenia obecnych ograniczeń emigracji żydowskiej poza datę 31 marca, kiedy one miały wygasnąć. Minister Eden bronił tych ograniczeń na posiedzeniu rady Ligi, jako zarządzeń tymczasowych i wyjątkowych, ale obecnie rząd brytyjski uważa, że ma swobodę przedłużenia ich.

Ileż więc razy — zapytuje „Manchester Guardian” — należy powtarzać zarządzenia tymczasowe, aby nabrały one charakteru polityki? Jeśli się zestawia aluzje i nie domówienia obecnego dokumentu z dekretem, wydanym w Jeruzolimie, z konieczności narzuca się wniosek, że rząd brytyjski zwleka, pozornie posuwając się w kierunku podziału, ale równocześnie będąc

We Francji wzrosła ludność w ciągu 5 lat tyle, co w 1 rok w Polsce

PARYŻ, (Pat). Francuski urząd statystyczny ogłosił dane statystyczne stanu ludności w wyniku ostatniego spisu dokonanego 8 marca 1936 r. Francja, według tych danych, liczy 41.508 tys. mieszkańców. Według spisu z roku 1931 ludność Francji wynosiła 41.427 tys. czyli w ciągu pięciu lat wzrosła tylko o 81 tys.

Ponieważ jednak w tym czasie w związku z kryzysem gospodarczym Francję opu-

gotowem wycofać się z tego stanowiska, Rząd brytyjski oświadcza, że mandat definitywnie nie nadaje się do dalszego stosowania, ale mimo to, stosując go oraz odrzucając maksymalne żądania polityczne Żydów, przygotowuje się równocześnie do powtórzenia wyjątkowych zarządzeń, które przeistoczyły się w zasadę rządzenia — kończy „Manchester Guardian”.

Rektor Kulczyński wprowadził ghetto na uniwersytecie lwowskim i podał się do dymisji

LWÓW, (Pat). Dziś wieczorem rektor U. J. K. prof. Kulczyński wydał następujące zarządzenie:

Wykłady i ćwiczenia na uniwersytecie tutejszym rozpoczną się we Lwowie rozpoczynają się w środę dn. 12 stycznia r. b. W celu uniknięcia zaburzeń życia uniwersyteckiego na tle tzw. sprawy lawkowej, zarządzam na podstawie art. 11 ustawy z dn. 15 marca 1933 r. w brzmieniu ustawy z dnia 2 lipca 1937 r., że:

Studenci (tki) należący do stowarzyszeń, które wyraziły życzenie siedzenia osobno, w szczególności należący do Bractwa Pomocy Studentów U. J. K., Wzajemnej Pomocy Medyków, Koła Studentek, Czytelnicy Akademickiej, Biblioteki Słuchaczy Prawa, mają zajmować miejsca w prawnym skrzydle sal, studenci (tki) zaś, należący lub mający prawo należeć do stowarzyszeń akademickich żydowskich mają zajmować miejsca w przednich ławkach w lewym skrzydle sal.

Wszyscy inni studenci mogą zaj-

gotowem wycofać się z tego stanowiska, Rząd brytyjski oświadcza, że mandat definitywnie nie nadaje się do dalszego stosowania, ale mimo to, stosując go oraz odrzucając maksymalne żądania polityczne Żydów, przygotowuje się równocześnie do powtórzenia wyjątkowych zarządzeń, które przeistoczyły się w zasadę rządzenia — kończy „Manchester Guardian”.

ściło około 500 tys. cudzoziemców, należy przyjąć, że w ciągu ostatnich pięciu lat ludność Francji powiększyła się o 500 tys. mieszkańców.

O ile chodzi o miasta francuskie, to ludność Paryża wynosi 2,792 tys., Marsylii, drugiego miasta po Paryżu 923 tys., Lyonu 561 tys., Nicei 262 tys., Bordeaux 254 tys., Tuluz 210 tys. i Lille 200 tysięcy.

Senat dymisję rektora przyjął

LWÓW, (Pat). Na posiedzeniu senatu akademickiego uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie w dn. 7 bm. rektor prof. dr. Stanisław Kulczyński zgłosił rezygnację. Senat akademicki przyjął to oświadczenie do wiadomości.

Zarazem senat uchwalił wyrazić szczerą rektorowi pełne uznanie i podziękowanie za jego dotychczasową działalność rektorską dla dobra uniwersytetu i za jego pełne poświęcenie wysiłki w obronie powagi władzy rektorskiej i praworządności w życiu uniwersyteckim.

Kruszeje mur chiński między Francją i Niemcami

Delbos ma udać się do Berlina

PARYŻ, (Pat). W kołach dyplomatycznych Paryża mówią, iż spotkanie między Edenem i Delbodem dojdzie do skutku dopiero w czasie sesji Rady Ligi Narodów w Genewie, dokąd udadzą się obaj ministrowie: p. Delbos z Paryża i p. Eden z Rivier, gdzie przebywa obecnie na wyczasach.

„Le Journal” w swym wydaniu prowincjonalnym podaje sensacyjną pogłoskę, jakoby w czasie spotkania w Genewie obaj ministrowie poru-

żyć mieli sprawę ewentualnej podróży min. Delbosa do Berlina. Jakkolwiek — pisze dziennik — sprawa podróży min. Delbosa do Berlina nie została postanowiona jeszcze oficjalnie, to jednak kwestia ta jest przedmiotem wymiany opinii między rządem francuskim i angielskim. Możliwe jest, że zostanie ona ostatecznie zdecydowana w czasie spotkania w Genewie obu ministrów spraw zagranicznych.

Wiosną Hitler odwiedzi Mussoliniego

RZYM, (Pat). Donoszą urzędowo, że kanclerz Hitler przybędzie do Włoch w ciągu wiosny r. b. Kanclerz odwiedzi poza Rzymem Neapol i Florencję. Specjalna komisja pod przewodnictwem ministra spraw zagranicznych Ciano ustaliła już w głównych zarysach program przyjęcia.

„Tribuna”, omawiając komuni-

kat o wizycie Hitlera we Włoszech, pisze, iż naród włoski przyjmie z gorącym entuzjazmem. Stolica Włoch okaże szefowi mocarstwa zaprzyjaźnionego, jak głębokim i szczere są uczucia, jakie ożywiają naród włoski, skupiony wokół swego wodza i znaków liktorskich.

Zarobek — czy przyjaźń? Chińczycy walczą z Japonią bronią niemiecką

TOKIO, (Pat). Podczas konferencji prasowej, zwołanej przez rzecznika ministerstwa spraw zagranicznych dziennikarze zapytywali go o powód oskarżenia Anglii i ZSRR o dostarczenie broni podczas kiedy przeważna część broni armii chińskiej pochodzi z innych państw, mianowicie z Niemiec.

Chińczycy opuścili Tsining bez walki

HANKOU, (Pat). Generał Han Fu Czu ustąpił z Tsining na północny zachód od Kweitich bez walki, pomimo wyraźnych rozkazów Czang Kai

Niemiec. Rzecznik ministerstwa spraw zagranicznych odpowiedział, że te oskarżenia pojawiły się tylko w prasie. W tej sprawie Japonia uczyniła demarche w Berlinie, Berlin zaś przyrzekł zarządzić kontrolę nad ekspedycją broni.

Oficerowie japońscy biją policję angielską

SZANGHAI, (Pat). Agencja Reutersa, donosi, że żołnierze japońscy pobili dzielnie sierżanta policji brytyjskiej Turnera i inspektora Westa.

Kiedy Turner wystąpił przeciwko brutalnemu fraktowaniu Chińczyka przez japońskiego żołnierza, na odcinek brytyjski koncesji międzynarodowej wkroczyli żołnierze japońscy, którzy pobili Turnera

Tsining bez walki

Szeka bronienia Tsiningu za wszelką cenę. Odstępowanie gen. Han Fu Czu spotkało się — jak donosi Reuter — w Hankou z ogólnym potępieniem.

PROTEST D-CY SIŁ BRYTYJSKICH W SZANGHAJU.

SZANGHAI, (Pat). Dowódca sił brytyjskich w Chinach Tellers Moleff odwiedził dziś japońskiego attaché wojskowego i złożył energiczny protest przeciwko pogwałceniu brytyjskiego odcinka obronnego przez żołnierze japońskich, przestępując się powtórzenie się podobnych incydentów może pociągnąć za sobą jak najpoważniejsze następstwa.

4 miliardy jenów na wolną

TOKIO, (Pat). Dziennik „Asahi” dowiadyje się, że ministerstwo wojny i marynarki przedłoży parlamentowi w końcu stycznia projekt budżetu nadzwyczajnego, przekraczający cztery miliardy jenów.

Kronika telegraficzna

— Zostali straceni w Berlinie za zdradę stanu Josef Starck, Otto Demwollf i Herbert Gajewski.

— Wybuchł bunt w północnej części Guatemali. Ruch ten skierowany jest przeciwko prezydentowi Ubicli. W rewolcie wzięły udział nadgraniczne garnizony. Na czele powstania stoją obywatele Guatemali, którzy przebywali na wygnaniu w Meksyku i zdolałi powrócić do kraju. Powiadomienia tych wiadomości ze źródeł oficjalnych dotychczas nie otrzymano.

— W Pradze wydarzył się wypadek tramwajowy, który pociągnął za sobą liczne ofiary. Z nieustalonych przez władze przyczyn przyczyn wóz tramwajowy wyskoczył z szyn i wpadł na słup oświetleniowy, rozbijając się.

Dwie osoby poniosły śmierć na miejscu, 53 zostały ranne, w tym 17 ciężko.

— Przybył do Aten na uroczystości zaślubin ks. Pawła greckiego ks. Paweł ju gosłowiński z ks. Olgą oraz księżyną Kenitu, wienami przez króla Jerzego, członków rodziny królewskiej, rządu i władz. Całe miasto jest bogato udekorowane i iluminowane.

— Strajk marynarzy, który od 10 dni unieruchomił około 30 francuskich statków handlowych, zakończył się. Marynarze podjęli pracę w sobotę rano.

Nieustanne ataki powstańców pod Teruelem

SARAGOSSA, (Pat). W ciągu całego ubiegłego dnia wokoło Teruel toczyły się zjadliwe walki. Ataki następowały po atakach. W walce wielką rolę odgrywa artyleria i lotnictwo. Celność strzelców artylerii powstanczej jest bardzo duża. Wojska gen. Franco zajęły liczne ważne strategicznie pozycje, kierując głównie natarcie na wyniosłości, dominujące od strony północnej nad miastem.

Okopy wojsk rządowych są wypełnione zwłokami zabitych i rannymi. Wczoraj

Z żałobnej karty

Dnia 2 stycznia br. zmarł w Wilnie, w kilnicie Uniwersyteckiej na Antokolu ś. p. inż. Kazimierz Lombardo, długoletni Dyrektor Państwowej Szkoły Mechanicznej w Suwałkach.

Spółeczeństwo polskie poniosło dotkliwą stratę, gdyż ubył wartościowy pracownik, człowiek wybitny pod względem obywatelskim i fachowym, o nieskazitelnym charakterze, doskonały pedagog i organizator szkółnictwa.

Odszedł Człowiek, o którym szerszy ogół nie słyszał, praca Jego bowiem była ciężka, niebyłskolliwa, nieznaną na rozległej arenie społecznej, ale wydajną i trwałą w kierunku wychowania młodych rzemieślników z kilku powojennych pokoleń.

Ś. p. inż. Lombardo już po 1905 roku zaczął w tajnych kompletach dla strajkującej młodzieży polskiej. Ówczesny strajk szkolny postawił również Zmarłego w szeregi bojowników o szkołę polską, przerywając Mu normalny bieg nauki. Po ukończeniu wyższych studiów za granicą (w Kijowie), ś. p. inż. Lombardo pracował w szeregu zakładów przemysłowych.

Od roku 1931 poświęcił się wyłącznie pracy w szkolnictwie, prowadząc w Suwałkach jednocześnie dwie szkoły zawodowe: Państwową Mechaniczną i Publiczną D-kształcąca.

Pomimo przewlekłej i ciężkiej choroby, ś. p. inż. Lombardo do końca swego pracowitego życia trwał na stanowisku.

Prócz żony i 7-letniego synka — Zmarły osierocił pokaźną rzeszę ubogiej rzemieślniczej dziatwy, dla której był rzeczywistym Ojcem i Opiekunem.

Dyrektor Radiostacji w Baranowiczach

Z Baranowicz donoszą, że dyrektor rozgłośni Polskiego Radia w Baranowiczach mianowany został p. Adam Pomian - Kruszyński, dotychczasowy dyrektor rozgłośni P. R. w Katowicach.

Losowanie 3% Prem. Poż. Inwest. serii I

2.000 — zł.: 1 — 259, 2970, 1123, 13500, 19389.
3 — 4860, 9950, 11519, 14024, 18787.
10 — 1938, 10499, 14612, 18457, 18475.
28 — 238, 2992, 6511, 2579, 20032.
34 — 7343, 16037, 17104, 21365, 22500.
37 — 884, 6563, 9473, 14477, 22037.
41 — 11846, 12770, 15878, 16160, 22692.
48 — 2274, 5437, 15023, 16501, 17620.
1.500 zł.: 6 — 1575, 5076, 5555, 6311, 7959, 8088, 9910, 10470, 12755, 21522.
8 — 1106, 4608, 4881, 8472, 11280, 14109, 16950, 16983, 17614.
17 — 405, 1936, 2651, 3251, 3320, 7662, 9555, 10753, 11072, 16935.
25 — 2257, 2325, 2624, 2796, 4694, 5281, 6139, 6738, 7563, 8391, 11063, 12046, 14035, 15522, 16754, 15795, 18761, 19103, 20373, 22011.
29 — 3101, 2541, 5909, 6342, 7884, 8406, 9160, 15925, 19088, 20328.
500 zł.: 6 — 216, 362, 773, 2968, 5107, 6552, 6799, 7014, 7138, 7270, 8029, 8530, 8690, 8876, 10543, 10795, 12753, 13266, 13959, 13510, 13682, 13749, 13944, 14332, 15377, 16037, 16459, 18408, 19033, 21133, 21243, 21900, 22235, 22978.
10 — 675, 767, 773, 1764, 2896, 2950, 2976, 4865, 5960, 6484, 6658, 7321, 8226, 8882, 9421, 10569, 10727, 10971, 11814, 12322, 13497, 14762, 15594, 15697, 15699, 16448, 17545, 17882, 19345, 19791, 21141, 21387, 22171, 22730, 22842.
12 — 147, 2204, 2620, 3938, 6040, 6677, 7416, 7789, 7883, 7980, 8030, 8244, 10737, 12015, 13256, 14257, 14480, 14543, 14827, 15329, 16129, 16489, 16915, 17318, 17855, 18020, 18448, 20171, 20455, 20668, 20935, 21165, 22079, 22095, 22945.
15 — 472, 1150, 1241, 1395, 1454, 2815, 3278, 4325, 4900, 5161, 6347, 6474, 7553, 8691, 8881, 9040, 9110, 10496, 11219, 11224, 12164, 12194, 12204, 14433, 14837, 14980, 15693, 16026, 16122, 17820, 19588, 19951, 20284, 21448, 21557.
21 — 149, 209, 929, 1666, 1776, 3463, 3594, 4529, 5143, 5415, 6253, 7871, 8263, 8427, 8475, 10645, 11879, 12299, 12332, 12545, 14260, 15661, 15812, 16344, 17358, 17782, 17870, 19264, 19798, 19858, 20152, 20756, 21525, 22008, 22728.

Giełda warszawska z dnia 7. I. 1938 r.

Begi belg 89.68, dolary amer. 526 i pół, franki franc. 18.01, franki szwajc. 122.25, dolary kanad. 526 i pół, floreny hol. 294.22, funty ang. 26.41, guldeny gd. 100.20, kor. czeskie 17.60, kor. c.ow. 132.78, kor. szwedzkie 136.28, liry włoskie 21.50, marki fińskie 11.68, marki niem. 112.00, sz. austr. 99.00, marki srebrne 122.00, Tel Aviv 26.20.

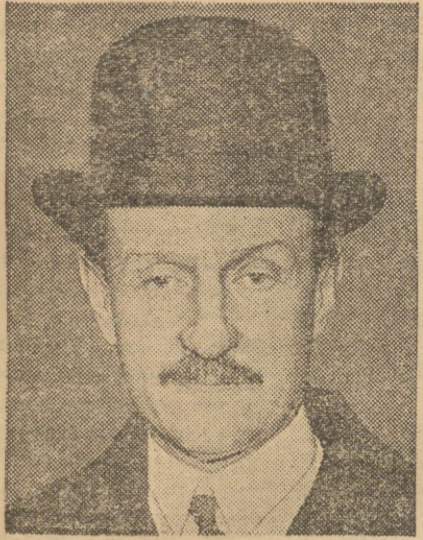
Papiery procentowe: 4 i pół proc. we wnętrza 64.00, 3 proc. poż. inwest. 1 em. nie notowana, 3 proc. poż. inwest. 2 em. 79.25, 5 proc. konwersyjna 66.50, 4 proc. prem. d. 42.25, 4 proc. konsolidacyjna 66.75, 65.25 ast. drobne.

WALKI WEWNĄTRZ MIASTA NIE USTAJĄ.

BARCELONA, (Pat). Ogłoszono tu wiadomość, że pułkownik powstańczy Rey d'Hancourt, komendant wojskowy miasta Teruelu, podał się wraz z 1500 ludźmi. Pułkownik oświadczył, iż w klasztorze św. Klary pozostaje jeszcze grupa żołnierzy, z którą nie miał on połączenia.

P. Chautemps reformuje

reformy

tek przełamania kryzysu zwiększył swą wytwórczość, we Francji zmniejszyła się ona o 28 proc. Na skutek wprowadzenia 40-godzinnego tygodnia pracy i częstych zakłóceń normalnego toku pracy Francja po prostu produkuje obecnie za mało. — Co gorzej, z powodu drożyzny towarów francuskich, Francja nie tylko traci znaczne rynki zbytu (mimo dewaluacji), ale i własnych odbiorców, na rzecz zagranicy. Bilans handlu zagranicznego Francji wykazuje za rok 1937 — 19 (dziewiętnaście) miliardów franków deficytu! A jednocześnie wzrosło silnie bezrobocie częściowe, gdyż fabryki francuskie pracują tylko po 3—4 dni w tygodniu. Zakłady przemysłu wojennego nie wykonywują na czas zamówień rządowych. Zakłady lotnicze wykonywały program jedynie w 40 proc. Jest to rekord dorównujący jedynie „osiągnięciom” gospodarki sowieckiej.

Nie należy jednak z tego obrazu wyciągać fałszywych wniosków. Francja jest jeszcze bogata, a naród francuski nadal pracowity i oszczędny. Został jedynie zakłócony normalny rytm jego pracy. To też nowy rok rozpoczął premier Chautemps

Francja przeżywa ponownie okres niepokojów strajkowych i skomplikowanej sytuacji wewnętrznej, podobny do okresu bezpośrednio przed dojściem do władzy gabinetu Bluma i pierwszych miesięcy jego rządów. Do tego dołącza się trudna sytuacja ogólnogospodarcza kraju, która mimo poprawy na odcinku budżetu państwa, dokonanej dzięki energicznemu zabiegom min. Bonnet'a, wykazuje coraz więcej powodów do niepokoju. Jest ona dziś sławczo gorsza niż przed rokiem, gdyż dopiero ostatnio odbiło się w całej pełni na życiu gospodarczym szeregu nieprzemysłowych eksperymentów pierwszego rządu Frontu Ludowego. Należało do porównania do sytuacji sprzed roku i półtora energiczna kontrakcja premiera Chautemps'a i Bonnet'a jest niewątpliwym plusem.

Jak się okazuje dopiero obecnie, od kilku już tygodni fala strajków niepomiernie we Francji wzrosła. Prasa francuska o nich dotąd nie pisała, jeśli nie przybiegły one zbyt głośnych rozmiarów. Ludność dowiadywała się tylko wtenczas, gdy odbijały się one na jej skórze w postaci np. braku gazet, braku dowozu żywności, niedoreczenia przesyłek pocztowych, wyczerpania się jakichś produktów itp. Dopiero strajk pracowników miejskich w Paryżu i uniemożliwienie ogromnego aparatu komunikacyjnego stolicy Francji narobiło wrzawy. Jest rzeczą charakterystyczną, że strajki te wybuchają na ogół dla błahych powodów i kierownictwa oficjalnych zreszeń zawodowych twierdzą z reguły, że nie biorą udziału w ich organizowaniu. Kto więc je wywołuje, kto jest za interesowany w sianiu we Francji zamętów? Komuniści również się od tego odżegnują. Czyżby więc strajki te były samorzutne i były jedynie wyrazem zdenerwowania, które ogarnęło masy robotnicze i wyrazem trudności gospodarczych, na które rzeczywiście one napotykały mimo kilkakrotnych na przestrzeni pół roku pod-

Jakiegokolwiek są przyczyny tego zjawiska — trzeba mu w interesie Francji przeciwdziałać. Premier Chautemps opracował nowy projekt ingerencji państwa w konflikty pracy. Pozwoli on rządowi na skuteczne sankcje wobec pracowników, którzy zorganizowali strajk bez uprzedniego odwołania się do pośrednictwa organów rządowych lub też nie podporządkowali się arbitrażowym orzeczeniom państwa. Strajki okupacyjne mają zostać w ogóle uznane za nielegalne i organy edministracji mają otrzymać prawo usuwania przy pomocy siły okupantów warsztatów pracy.

Jeśli chodzi o ogólną sytuację gospodarczą — to niepokojący jest przede wszystkim spadek produkcji francuskiej. W r. 1937, kiedy wszystkie kraje na sku-

z hasłem pracy i współpracy wszystkich klas. Rząd nie mówi już o „pauzie” w dziele reform, ale po prostu zabrał się do znoszenia tych reform, które dla życia Francji okazały się szkodliwe. Nie dotyczy to jednak pożytecznych dla szerokich warstw ludności reform w zakresie ubezpieczeń, i zdrowia pracowników, ich płatnych urlopów itp. Prezydent Francji podpisał natomiast szereg dekretów, zawierających w rozmaitych wypadkach 40-godzinny tydzień pracy. Jako przykład wryśle sarczy powiedzieć, że da to Francji rocznie o 4 miliony więcej ton węgla, którego ostatnio zaczęło brakować i trzeba go było sprowadzać z zagranicy.

Te reformy reform przeprowadzane przez premiera Chautemps'a, a w zakresie finansów państwowych przez min. Bonnet'a, napotykać na trudności wewnątrz rządu. Nie wszyscy ministrowie socjalistyczni chcą się podporządkować konieczności państwowym. Taki np. Paul Faure (w przeciwieństwie do Bluma) otwarcie krytykuje na wiecach socjalistycznych premiera i swoich kolegów radykalnych z gabinetu. Przeciwno akcji premiera wypowiadają się również doły partii socjalistycznej i, oczywiście, komuniści. Stwarza to w łonie Frontu Ludowego znaczne trudności i napięcia. Kto wie, czy nie staną się one powodem pęknięcia tej całej formacji. [A].

NA WIDOWNI

PROCES O NADUŻYCIA B. WICE-DYREKTORA DEPARTAMENTU PODATKOWEGO M. S.

Po przeszło 2-letnim śledztwie prokuratura warszawska sporządziła akt oskarżenia w sprawie nadużyć, popełnionych przez b. wicedyrektora departamentu podatkowego Ministerstwie Skarbu, Pawła Michalskiego o raz b. posła Edwarda Idzikowskiego, wykluczonego z B. B. wyrokiem sądu marszałkowskiego.

Do sądu okręgowego wpłynął już akt oskarżenia, obejmujący 170 stron. Michalski odpowiadać będzie za oszustwo i działanie na szkodę interesu publicznego, Idzikowski zaś za przywłaszczenie i oszustwo. Prócz nich na ławie oskarżonych zasiadają jeszcze: Józef Miazga, współwłaściciel firmy „Franpol” we Franpolu, oskarżony o oszustwo, Szymon Kaufman — za działanie na szkodę interesu publicznego.

Rozprawa sądowa odbędzie się w drugiej połowie marca pod przewodnictwem wiceprezesa Posemkiewicza. Oskarżać będzie autor aktu oskarżenia, prok. Marcinkowski, o statnio mianowany do apelacji krakowskiej.

WNIOSEK O CAŁKOWITE ZNISZCZENIE UBOJU RYTUALNEGO.

Jak podaje „Czas”: W kuluarach krąży pogłoska, że w toku bieżącej sesji parlamentarnej zgłoszony ma być z inicjatywy poselskiej wniosek o całkowite zniesienie uboju rytualnego, który przed rokiem został zniesiony częściowo.

OZN NA WOŁYNIU.

W połowie bm. w Łucku obradować będzie konferencja działaczy polskich z całego Wołynia. Wezmą w niej udział przedstawiciele wszystkich organizacji społecznych i oświatowych polskich. Celem konferencji będzie prawdopodobnie ustalenie zasad pracy i stosunku tych organizacji do OZN. Jak bowiem wiadomo, na terenie Wołynia działa szereg organizacji ukraińskich, współpracujących z polskimi, oraz polsko-ukraiń-

skich, zaś OZN przyjmuje tylko Polaków.

W konferencji weźmie udział woj. Józewski.

ZJAZDY SYNARCHISTÓW.

Związek Synarchistów przygotowuje na styczeń i luty 3 zjazdy wojewódzkie. Miaonowicie: w Lublinie, w Warszawie i w Białymstoku. Będą to przede wszystkim zjazdy działaczy wiejskich. Akcją tą z ramienia Związku Synarchistów kieruje em. plk. Kołomycki.

8 ONR-OWCÓW W WIEZIENIACH WARSZAWSKICH.

W więzieniach warszawskich przebywa obecnie 8 członków b. ONR. Są to: Stanisław Romanowski b. red. „Falangi”, Obruczew Jerzy, Nowak Czesław, Elster Juliusz, robotnicy, R. Romanowski, K. Dunajski, współpracownicy „Falangi” oraz uczeń Kwiatkowski Stanisław.

NPR WSPÓLPRACUJE Z „FALANGĄ”.

W szeregu miejscowości doszło do porozumienia między miejscowymi grupami Narodowej Partii Robotniczej a grupą Falangi (b. ONR). Ostatnio doszło do takiego porozumienia w Brwinowie, gdzie obydwie organizacje mają wspólny lokal. Nadmieniamy na leży, że wspomniane oddziały NPR są to te prowincjonalne grupy (zresztą nieliczne), które nie przystąpiły do Stronnictwa Pracy w czasie fuzji NPR i Ch. D.

FALANGA ROZBIJA STRONNICTWO NARODOWE.

W końcu grudnia odbyło się w Sokolowie Podl. (Lubelskie) doroczne zebranie miejscowego kółka Stronnictwa Narodowego. Na zebranie to przybył działacz grupy „Falangi” Cz. Grądzki. Po długiej dyskusji Kółko postanowiło jednogłośnie przystąpić do Falangi, zaś w czasie świąt „Falanga” urządziła już w dawnym lokalu Str. Nar. świąt obłątek organizacyjnych.

Żelazny pancerz japoński

Na zdjęciu — żelazna kolumna japońska brońi pancernej, biorąca z niezwyklymi skutkami udział w wojnie na terenie Chin, w momencie zwycięskiego wjazdu do stolicy Chin Nankinu wśród obłoków dymu.

Prawda o Madagaskarze

Gazeta Polska zamieszcza następujący list mjr. Lepeckiego:

Wobec sprzecznych komentarzy, ukazujących się w prasie, a co jeszcze gorzej w ustnych wersjach, dotyczących przydatności Madagaskaru do osadnictwa emlemoni ludzkim z Polski — proszę o pomieszczenie niniejszego listu na łamach „Gazety Polskiej” w celu należytego oświelenia tej sprawy.

Przed wszystkim podkreślam, że w łonie Komisji Studiów nie było i nie ma żadnych rozdzwień na temat przydatności Madagaskaru do osadnictwa. Zarówno ja, jak dwaj pozostali członkowie (p. Alfer i p. Dyk) uznaliśmy zgodnie, co zosła-

ło we wspólnym sprawozdaniu zawarte, że wysoki płaskowyż centralny, obejmujący ca 170 tysięcy kilometrów kwadratowych powiętrni, posiada warunki klimatyczne nie mogące stanowić przeszkody w pracy fizycznej dla mieszkańców Europy. Różne inne przyczyny jak np. zbyt gęste zaludnienie, mała urodzajność gleby etc. sprawia, że nie cały płaskowyż może być wzięty pod uwagę w zamierzeniach kolonizacyjnych, ale tylko jego część północna. O niej Komisja w poczuciu pełnej odpowiedzialności za swe słowa zakomunikowała, że nadaje się do osadnictwa. Muszę też dodać, że opinia ta została zaopatrzona szeregiem zastrzeżeń, których dopełnienie ma być warunkiem udania się całej imprezy. O sobiście, jako człowiek znający bodaj wszystkie polskie tereny osadnicze w krajach tropikalnych, mogę dodać, że warunki klimatyczne centralnego wyżu mada-gaskarskiego przypominają warunki istniejące na północy stanu Parana w Brazylii, gdzie szereg osad polskich doskonale prosperuje od wielu lat.

Wydaje mi się ponadto, że w dyskusjach na temat Madagaskaru dobrze by było rozgraniczyć dwie sprawy: sprawę przydatności tej wyspy do osadnictwa i sprawę emigracji na nią Żydów lub Polaków. Wyspa może do osadnictwa się nadawać, a pomimo tego może nie być na nią emigracji z Polski. Komisja Studiów wysłana przez Rząd miała za zadanie stwierdzić czy Madagaskar do osadnictwa nadaje się i po przeprowadzonych badaniach orzekł zgodnie: tak, nadaje się. Wyciąganie na słówka poszczególnych członków Komisji i szermowanie nimi faktem tego nie zmienia, tym bardziej, że są oni również obecnie jak najdalej od cofnięcia raz powziętej po głębokim namyśle opinii.

Z dyplomacji

We wtorek dnia 4 stycznia br. Pan Prezydent R. P. przyjął na audiencji posła szwedzkiego Bohemana, który złożył Panu Prezydentowi R. P. swe listy odwołujące, w związku z objęciem stanowiska sekretarza generalnego szwedzkiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych w Sztokholmie. Na zdjęciu podobizna min. Bohemana.

Tylko Toledo!
100% pewności
Najcięższe ostrza świata

Święto Trzech Króli w obrzędach i wierzeniach na Wileńszczyźnie

GENEZA ŚWIĘTA KOŚCIELNEGO I OBRZĘDÓW.

W czasach średniowiecznych święto Trzech Króli było nierozdzielnie połączone z obchodem Narodzenia Chrystusa; dopiero w czasach nieco późniejszych zostało ono wyodrębnione w rytuale kościelnym jako uroczystość osobna, związana znaczeniowo z następującymi zdarzeniami: hołd złożony Chrystusowi przez trzech mędrców, czy królów z Dalekiego Wschodu i powołanie przez nich narodów do wiary, chrzest Chrystusowi w Jordanie i cud w Kanie Galilejskiej. Pamiętkę tych zdarzeń czci się uroczystością epiphanii czyli objawienia. Poszczególne zdarzenia te mają dziś różne odzwierciedlenie w obrzędach łacińskim, greckim, syro-maronickim, ormiańskim, chaldejskim, koptyjskim, melchickim i słowiańskim. W obrzędzie rzymskim akcentuje się

i uwzględnia tylko hołd mędrców ze Wschodu, o których mówią legendy, że przywiodła ich do Betleem cudowna gwiazda. Na pamiętkę złożonych przez nich darów kapłani przed sumą błogosławia mirrę, kadzidło i złoto. Procesja w tym dniu oznacza podróż mędrców. Ponadto święcona też jest kredo, którą wierni wypisują na drzwiach swych domów początkowo literki Trzech Królów K+M+T (Kasper, Melchior i Baltazar). Liturgia kościelna określa to jako symbol powołania nas do wiary.

Lud wiejski na Wileńszczyźnie w swych obrzędach i wierzeniach nieco inaczej traktuje to zjawisko; o tym wspomnę niżej. W kościele wschodnim głównym przedmiotem omawianego święta jest chrzest Chrystusa w Jordanie. Z racji tej święci się wodę itp. Święconą tam wodę używa lud prawosławny do różnego rodzaju

praktyk wróżebnych, zabobonów itp.

WIERZENIA LUDOWE NA WILEŃSZCZYZNIE I GDZIE INDZIEJ.

Różnorodność obrzędów i wierzeń na Wileńszczyźnie tłumaczy się znacznym zróżnicowaniem tutejszej ludności pod względem religijnym i narodowościowym. Obrzędy te i wierzenia łączą się niekiedy, mieszają, komplikują i zanikają razem. Prawosławni obchodzą „wigilię” Trzech Króli podobnie jak „wigilię” Bożego Narodzenia; przez cały dzień postują, a wieczorem spożywają postną wieszczkę (posnyk). Na Wołyniu dzień ten zwie się „wodienaja wilija”, na Pokuciu — „światy wieczór Ardanu”, w okolicach Kołomyi — „hołodna kutia”.

Ludność Wileńszczyzny bardzo często też obchodzi trzecią wigilię (po białor. trzeciaja kucia), lecz nie zawsze przestrzegany jest w tym dniu post. Szczęśliwym śladem tego dawnego zwyczaju jest dziś tylko wieczór złożona z różnorodnych potraw. Wieczór ten w wileńskich wierzeniach ludowych nie ma już żadnych cech cudowności, jak to daje się zauważyć w wierzeniach ludności wspomnianych wyżej okolic, gdzie w

wigilię Trzech Króli bydlę rzekomo rozmawia ludzkim głosem, są skuteczne wróżby, woda zamienia się w wino itp. Gdy na Rusi wodzie „jordańskiej” (święcona w czasie święta Trzech Króli w przerebli o kształcie krzyża) przypisuje się moc skuteczności na wszelkiego rodzaju dolegliwości, czary, zaklęcia, zamowy i t. p., na Wileńszczyźnie podobne nieco znaczenie ma święcona kredo. Zależnie od zwyczaju umieszcza ją ksiądz w naczyniu przy ołtarzu, względnie rozdaje zebranym któryś ze służby kościelnej w czasie kwesty. Po powrocie do domów wypisują ludzie na wszystkich drzwiach trzy wspomniane wyżej literki. Istnieje wiara, że chronią one wstępu do budowli wszelkiego rodzaju złym duchom, za razem i nieszczęściom. To też nazna czane są tymi znakami nawet drzwi czkie uli pszczelnych, ponadto literki K+M+T są uważane za magiczny znak ochrony przeciw piorunom i wiatrom, które niszczą budynki. Oto też popularna recepta na zdrowie (z pow. oszmiańskiego): „kiedy daimounik jezdzi i męczy krowa czy konia, to trzeba na grzbiecie namazać święconą krejdo wielki znak krzyża”.

O POWSTANIU INICJAŁÓW TRZECH KRÓLI.

Kasper, Melchior i Baltazar — to popularne imiona świętych, spotykane w wiekach średnich, świat chrześcijański otaczał je swego czasu wielkim kultem. We wspomnianym czasie były spotykane często „listy z nieba”, w których sam rzekomo Bóg, Jezus Chrystus, Matka Boża, czy Święci zwracali się bezpośrednio do ludzi, w których dawali nauki umoralniające, nakazywali swego rodzaju praktyki wiodące do powodzenia, szczęścia w życiu i zbawienia, zarazem polecali rozpowszechnianie tych listów przez kilkakrotne odpisy. W kronikach kościelnych na Wileńszczyźnie mamy notatki już z XVI wieku, w których jest mowa o listach z nieba, ukazywały się one, ma się rozumieć, bez aprobaty Kościoła i były zwalczane najczęściej przez duchowieństwo. Prof. Jan St. Bystron odważał pewien ślad średniowiecznego „listu z nieba” w którym jest mowa o wspomnianych świętych.

Na tej podstawie przypuszcza on, że powszechny do dziś zwyczaj wypisywania w dzień Trzech Króli ich inicjałów jest po prostu przeniesieniem ochrony od nieszczęścia, zapew-

Dymisja pani Kołłontaj

Jak podaje prasa ryska, oślawiona pani Kołłontaj, długoletni poseł sowiecki w Sztokholmie, trzykrotnie już odmówiła powrotu do Moskwy, ignorując nakazy moskiewskie i zastanawiając się chorobą. Obecnie pani Kołłontaj przebywa w jednym z sanatoriów szwedzkich. W Sztokholmie kursują pogłoski, że Kreml zakomunikował rządowi króla Gustawa, iż pani Kołłontaj nie reprezentuje już Sowietów. Gdyby okazało się to prawdą, w takim razie głośna ekscentryczka powiększyłaby liczbę t. zw. niewowraszczeńców.

PIONIERKA SWOBODY OBYCZAJÓW.

Nazwisko sowieckiego posta-kobiety wypłynęło na łamy prasy całego świata, ekskując tym samym szeroki rozgłos już w pierwszych latach rewolucji rosyjskiej. — Głównie dzięki głoszeniom przez panią Kołłontaj hasłom absolutnego równouprawnienia kobiet, zwłaszcza w dziedzinie stosunków płciowych. Kołłontaj stała tu zresztą na gruncie szeroko zakrojonej, pro-pagowanej i przeprowadzonej w Sowietach reformy małżeństwa i w ogóle obyczajów. W rezultacie, jak wiadomo, reforma ta spaliła na panewce, wnosząc niesłychany zamęt w stosunki rodzinne i społeczne. Dzisiaj jest już w ZSRR pod tym względem inaczej. Nazwisko Kołłontaj związane jest jednak z omylnymi niefortunnymi próbami raz na zawsze i jeżeli przejdzie ono do historii, to przede wszystkim dlatego właśnie tutaj.

OWE REFLEKSJE.

... mędrzec, pisząc z okazji „Współczesnych” Poli Gojawicyńskiej, wypowiedział szereg kapitalnych refleksyj na temat współczesnej „doli kobiecej”:

Samodzielna postawa życiowa kobiety jest udaniem, acz bezwiednym. Kobieta zachowała bluszczową potrzebę owinięcia się o kogoś, wtopienia się w męczyznę. Instynktów kobiecych (niezużyte macierzyństwo) nie zmieniło w kobiecie ani upodobnienie się do męczyzny, ani uzyskanie swobody, ani praca na siebie czy na kogoś innego.

W rezultacie — jeżeli wierzyć Boy'owi — kobieta: „zawiedziona i opuszczona, z coraz mniejszą dawką złudzeń, albo ściska się w dół, albo zamyka się i twardnieje w sobie w jakiejś wzgardliwej rezygnacji”, co nie przeszkadza, że „każdy facet na horyzoncie zdaje się Lohengrinem”.

Jakże inaczej wyobrażała sobie los kobiety pani Kołłontaj, rzucając tak niedawno jeszcze szumne hasła o równouprawnieniu, swobodzie, odrzucaniu przesądów itp.!

TOTALISTYCZNA RZECZYWISTOŚĆ.

I jakże bardzo odbiega od tych hasel rzeczywistość w dwóch ambitych państwach zachodnich, gdzie kobietę sprawozdano lub sprowadza się do jej tradycyjnej roli, określonej przez Bismarcka Irzema K: dzici (Kinder), kościół (Kirche), i kuchnię (Küche). Zwłaszcza pierwsza funkcja wysuwa się obecnie na czoło

TUALETY.

Madame Kołłontaj znana była także ze swego zamiłowania do wytwornych przyjęć i wykwinnych tualet, sprowadzanych za drogie pieniądze z Paryża wprost od Wortha czy Piou. Świat się dziwił kontrastowi pomiędzy nędzą mas pracujących w Rosji a zbytkiem, rozczarowanym przez posta-kobietę w stolicach skandy-nawskich. Czy były to ekstrawagancje pa-

nionej przez „listy z nieba“ na chacie, przez wypisanie liter na drzewach*)

KOLEDNICY.

Zwyczaj koledowania i maskarady w czasie święta Trzech Króli przywodził na Wileńszczyznę z południowych stron Polski już w XX wieku. Kolednicy są ubrani w barwne, błyszczące stroje papierowe i tworzą grupy od kilku do kilkunastu osób; do głównych postaci należą: trzej królowie, niewiasta (jako Saba), diabeł, rycerze i inni. Po wejściu do mieszkania śpiewają którąś z koled, a następnie jeden spośród koledników składa gospodarzowi i gospodyniowi podarunek w formie wierszyka, życząc szczęścia i zdrowia, za co otrzymują dary w postaci słoniny, serów, kiełbasy albo pieniędzy. W innych dzielnicach Polski chodzą kolednicy przeważnie po trzech, przebrani za turka, kłapacza, wilka, kozę lub śmiecia i Heroda. Łączy się to również ze składaniem życzeń pomyślności i do brzoby w gospodarstwie**).

ŚWIĘTO TRZECH KRÓLI W ŻYCIU GOSPODARCZYM.

Ze świętem Trzech Króli wiąże się liczne przepowiednie pogody i urodzaju***). Oto niektóre: „Kali na Try Karali na drzewach szać — to le tam budzie szto żać“, gwiazdzista noc zapowiada urodzaj na groch i jagody,

na które Kreml ze względu na jej rewolucyjne zasługi patrzył przez palce? Czy może przepych ten wchodził do programu taktyki dyplomatycznej tak, jak w swoim czasie wchodził do programu podróży dyplomatycznej Ossolińskiego do Rzymu, przy czym tualety p. Kołłontaj działałyby na wyobraźnię zimnokrwistych Skandynawów podobnie jak gu-bienie złotych podków działało na wyobraźnię ludności Rzymu?

Ostatnio zresztą jakoś przycichło o tych zbytkownych przejawach działalności p. Kołłontaj za granicą. Może duch czasu trochę się zmienił, może wiek kobiety-posta nie był już odpowiadał strojom paryskim. Zresztą w obliczu dymisji sprawy te silną rzeczą tracą aktualność.

STARA GWARDIA.

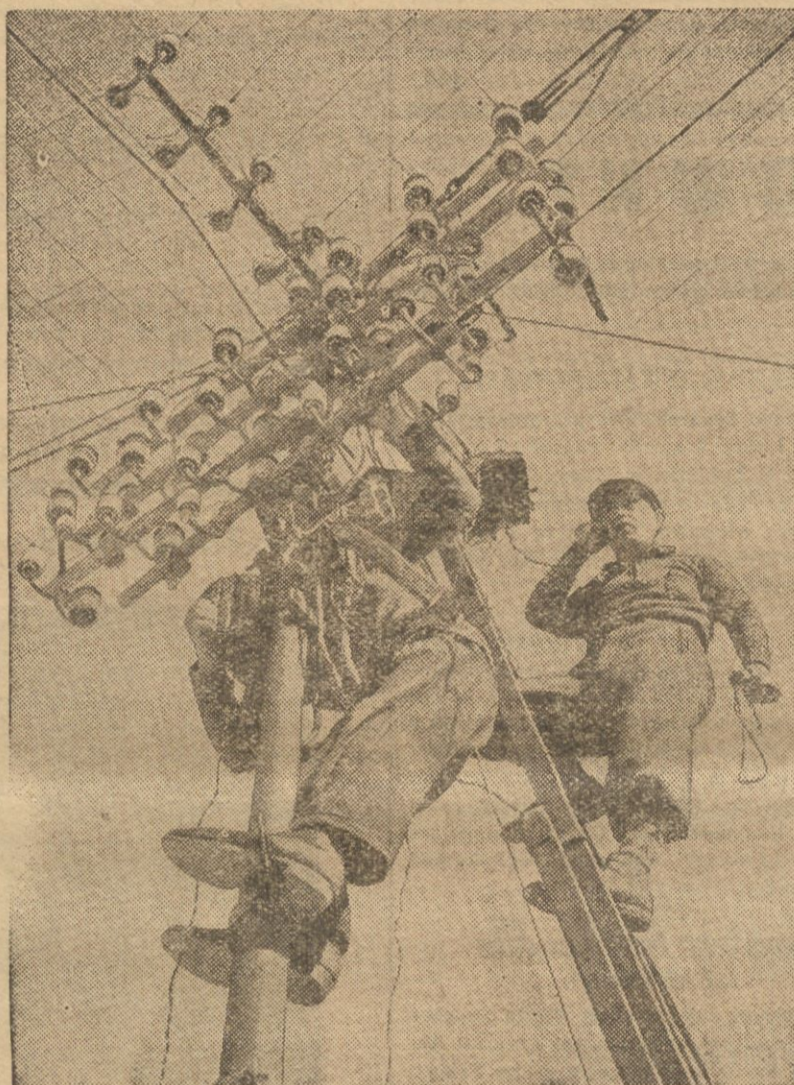
O ile by wieści o zmierzchu Kołłontaj okazały się prawdziwe, mielibyśmy do czynienia z kolejnym objawem likwidacji starej gwardii bolszewickiej. Pismo nasze podawało w swoim czasie listę naszo-

nych bojowników rewolucji, którzy zostali już „wycofani z obiegu“, bądź przy pomocy kuli, bądź zesłania, czy zepchnięcia w cień. Niewielu ich zostało. Teraz znowu kolej na Kołłontaj. Narazie wykreca się dyplomata od powrotu do Moskwy jak może. Sanatorium ma stanowić bezpieczny w jej pojęciu azyl. Czy jednak na długo?

KOŁOBIEG RZECZY.

Truizmem już dawno stało się twierdzenie, że rewolucja jak Kronos pożera swe dzieci czy też swych twórców. Rzeczywistość sowiecka niemal codziennie to światu demonstrowa. Taki to już kołobieg rzeczy. W danym wypadku byłoby psychologicznie ciekawe stwierdzenie, jak reaguje na swój zmierzch natura tak impulsywna, a zarazem tak ekspansywna jak p. Kołłontaj. Wątpliwe jednak, czy któremuś z dzieł nienarzędzi stocholmskich uda się uzyskać na ten temat wywiad z gwiazdą, jaśniejącą tak niedawno jeszcze pełnym blaskiem na firmamencie dyplomacji sowieckiej. NEW.

Nienokoje w Palestynie

Arabowie palestyńscy dla wzmożenia terroru posługują się często „trikiem“ przecinania drutów telefonicznych. Na zdjęciu usuwanie uszkodzonej linii, dokonane przez arabskich terrorystów.

Flota morską w wojnie chińsko-japońskiej

Japonia w swych sukcesach w wojnie z Chinami zawdzięcza dużo swojej flocie wojennej. Niewątpliwie znacznie trudniej byłoby wywalczyć zwycięstwo, gdyby Chiny mogły w poważniejszym stopniu przeciwstawić swoje siły na morzu. W ciągłych walkach wewnętrznych nikt nie pomyślał o budowie floty, chociaż ta zawsze miała i ma dla Chin pierwszorzędne

znaczenie. Zwłaszcza dziś, popołniony błąd zbagatelizowania zbrojeni na morzu Chin odzwierciedla bardzo boleśnie. Przed rozpoczęciem działań wojennych nader skromna flota chińska składała się z dwóch lekkich krążowników, „Ning-Hai“ i „Ping-Hai“ o wyporności 2.500 ton, zbudowanych w latach 1931—1932, konfirtorpedowca „Yi-Hsien“ o 1.650 ton z r. 1930, 4 kanonierki po 1000 ton, 6 kanonierek po 600 ton i kilku mniejszych. W tych warunkach flota chińska nie mogła odegrać jakiegokolwiek roli. A jednak nie tak dawno, bo jeszcze 20 lat temu Japonia i Chiny rozporządzały na morzu jednakowymi siłami. Zrozumienie warłości morza uczyniły z Japonii trzecią potęgę morską świata, a kołłontajstwo myśli politycznej wiecznie żrących się między sobą Chin zepchnęło je do roli wasala, gdzie każdy cudzoziemiec czuł się panem. Pomimo dość długiej granicy morskiej i dużego ruchu przybrzeżnego, Chiny nie posiadają ani jednej stoczni morskiej przy gotowanej do budowy nie tylko większych okrętów handlowych, ale również i wojennych.

Od pierwszych chwil wojny flota chińska nie podjęła żadnej większej akcji, na którą mogłaby w miarę posiadanych sił sobie pozwolić. Poza jednym wypadkiem, kiedy ścigacz torpedowy usiłował storpedować japoński krążownik „Idzumo“, żadnych innych akcji zaczepnych nie podjęła. Krążowniki lekkie „Ning-Hai“ i „Ping-Hai“ zostały poważnie uszkodzone podczas bombardowania Szanghaju i brać udziału w obronie już nie mogły. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że wielka gra polityczna podjęta przez Japonię na Dalekim Wschodzie może mieć w dół powodzenia jedynie w oparciu o silną flotę. Państwo wspiarskie może zagrać innemu krajowi wyłącznie przy pomocy floty, pod ochroną której desanty mogą przeprowadzić właściwą akcję zdo-

Józef Dubicki.

*) Łańcuch szczęścia — J. St. Bystron, „Rój“ r. 1938, stronica 28.

**) Kurjer Literacko - Naukowy, z dnia 5 I. 1931, art. p. t.: „Święto Trzech Króli“.

***) Kurjer Wileński z dnia 26 IX. 1935 r. art. „Ludowe wróżby meteorologiczne na Wileńszczyźnie“.

Miliard dziennie na zbrojenia

Psychoza wojny ogarnia świat

Biurowo statystyczne Ligi Narodów obliczyło, że wszystkie ludy świata wydają dziennie na zbrojenia miliard franków.

Na tej podstawie „Intransigant“ zadaje pytanie, czy długo trwać może taka sytuacja? Bez względu na poczynione wydatki, czyż nie rodzi się pokusa, aby zażytkować kosztowny sprzęt, dopóki jeszcze nie stał się przestarzały? To jest gra na nerwach ludzkości, stwarzająca wśród mas psychozę wojny. Co ciekawsze: nikt ze zwycięzców nie może być pewny, czy przeżyje swoje zwycięstwo. Pyrrusowe zwycięstwo daje się obserwować i teraz.

Ciekawe są w związku z tym rozważania „Figaro“. Dziennik ten zwraca uwagę, że pewne pojęcia stały się nie ściśle. Wojnę 1914—1918 r. nazywamy dotychczas światową, a to, nie licząc drobnych epizodów morskich i kolonialnych, była właściwie wojną dookoła mócarstw centralnych. One starają się rozzerwać żelazny pierścień, który je otoczył. Wojna jutrzejsza byłaby na prawdę wojną światową.

Stało się to, dzięki lotnictwu, które spotęgowało i wzmogło zasięg działań. Niemcy, według ekspertów, rozporządza już superbombowcami lotniczymi, robiącymi 440 km. na godzinę na wysokości 10 tysięcy metrów i przewożącymi po półtora tysiąca kgr. materiałów wybuchowych. Te samoloty, mogą bez lądowania robić 2 tysiące km. (odległość Ren — Hiszpania). Tak więc najgłębsze tyły mogą być w każdej chwili zaatakowane.

Anglia bierze to pod uwagę. Rozbuduje swoje lotnictwo, ale już teraz oświadcza, że nie będzie skłonna wysłać na kontynent znaczniejszych sił. Powszechność przyszłej wojny zmusi ją do ochrania swych linii komunikacyjnych we wszystkich częściach rozległego imperium.

Wojna na wyczerpanie jest groźna dla wszystkich. Z pewnością, będzie się nad jej konsekwencjami namyślać i atakujący. Za to, jeżeli się zacznie, musi przynieść straszne nieszczęścia całemu światu.

Ci, którzy szerzą psychozę wojny, wiedzą, co robią. Postrach przed nią chcą osiągnąć powszechną ustepliwłość.

Rosja pozostaje przy cyrylicy

I narzuca ją swoim mniejszościom

Ludowy Komisariat Oświaty Republiki Rosyjskiej zatwierdził cyrylicę, jako alfabet języka karelskiego. Sprawa latinizacji alfabetu w Sowietach z chwilą zlikwidowania komitetu do spraw alfabetu łacińskiego w Radzie Komisarzy Ludowych Z. S. R. R. została definitywnie zamknięta.

Wprowadzenie cyrylicy do języków mniejszości narodowej przypomina żywo podobną próbę regimu carskiego w Polsce.

Tajemnica kamienia runicznego

Testament zemsty sprzed wieków

W Szwecji, w miejscowości Sparlösa, odnaleziono kamienie runiczne, pokryte napisami, które wywołały spory wśród ekspertów. Odnalezione kamienie runiczne przypominają wykopaliska w sąsiedniej prowincji Rök, które dotąd nie zostały do końca odcyfrowane. Kamienie ze Sparlösa i z Rök pochodzą, zdaniem archeologów, z tego samego okresu, a mianowicie z końca VIII i początku IX stulecia.

Odnalezione kamienie znajdowały się w ścianach kościoła parafialnego. Były one pęknięte na dwie części; na obu wryte były napisy i rysunki. Rysunki zachowane są doskonale i przedstawiają świętą tynię pogańską, lwa, żaglowiec i wojownika. Odczytanie napisów na kamieniach ze Sparlösa, przyczyniło wiele kłopotów badaczom. Znaczenie języków nordyckich, dr. Hugo Jungner, który studiował dłuższy czas napisy, przypuszcza, iż treścią ich jest akt darowizny majątku i większość uczonych podzielało jego opinie. Obecnie tajemnica napisów została już definitywnie rozwiązana. Według najnowszej interpretacji, treść napisu jest następująca:

Pewien starzec, imieniem Varin, opowiada, w jaki sposób dokonano morderstwa na jego synu i żali się, że jest zbyt stary, by móc zemścić się na mordercy zgodnie z niepisany prawem swojej epoki. Posiada on syna w młodym wieku, na którego nakłada święty obowiązek zemsty. Rytownik w słowach pełnych namietności i mocy ciska złorzeczenia na mordercę.

Japonia ma 71 milionów mieszkańców

Niedawno ogłoszona statystyka ludności Japonii podaje liczbę mieszkańców kraju Wschodzącego Słońca na 71.252.800.

Najbardziej w ogłoszonej statystyce bije w oczy większa liczebność męczyzny niż kobiety, gdy w krajach europejskich kobiety II czelnością przewyższają męczyznę. Powinno być także, iż mimo potężnego przemysłu słownia kraju, jeszcze daleko trzecia ludność mieszka po za miastem.

Japonia liczy 39 miast z ludnością powyżej 100 tys. mieszkańców. Stolica państwa, Tokio, rozwinęła się zupełnie niemożliwie i liczy dziś 6.274.000 mieszkańców. Na drugim miejscu znajduje się Osaka z 3.216.600 mieszkańców, z kolei Ida Nagoya (1.180.000), Kioto (1.130.000), Kobe (900.000) i wreszcie Yokohama z 750 tys. mieszkańców. Roczny przyrost ludności Japonii wynosi okryty miliony.

Co jest powodem nudy w małżeństwie

Zagadnieniu temu poświęcił szereg interesujących uwag znakomity pisarz francuski, Andre Maurois. Najistotniejszy powód widzi on w tym, że ludzie dotychczas nie nauczyli się traktować małżeństwa poważnie. Nerzeczni opierają przewidywania swego szczęśliwego pożycia na wszystkim: na kalkulacji, upodobaniach, opiniach osób trzecich, na pozorach wreszcie, ale najmniej zwracają uwagi na różnicę swych charakterów i zainteresowań. Niektórzy zwracają uwagę tylko na powierzchowność, inni na pieniądze. Ale piękność i pieniądze mogą przeminać, pod czas gdy egotystyczny charakter, przykre usposobienie, lekkomyślność poglądy na życie, brak taktu, nerwowość — pozostają, czyniąc życie niemożliwym. Często wzajemne dobojnienie małżonków bywa skutkiem bez troskiej szczerobliwosci w pierwszym okresie pożycia: zbytne szafowanie wypowiedzianiem wszystkich swych myśli i poglądów, wymiana wspomnień i zwierzeń i ot: nagłe stwierdzają, że już właściwie nie mają sobie nic do powiedzenia. Wśród inflacji słów, zdewaluowało się uczucie.

„Bolszewik“ jest zniewąga

Orzeczenie Sądu Najwyższego

W jednej ze spótdzieln prowincjonalnych w czasie zebrania doszło do utarczki słownej między członkami zarządu, przy czym jeden z nich nazwał drugiego „bolszewikiem“. Na tym tle wynikła sprawa karna o zniewagę. Przesłała ona przez wszystkie instancje. Ostatecznie Sąd Najw. uznał, że przezwisko takie może nosić cechy karalne, gdyż w potocznej mowie stało się synonimem cech ujemnych, jak brak skrupułów, arogancja, niemoralność itp.

40.000 kg zbóż szlachetnych sprowadza pow. oszmiański

Celem podniesienia plentacji zbóż sła chetnych na terenie powiatu oszmiański go założony został stały ośrodek produk cji tych zbóż w Szkole Rolniczej w An tonowie.

Oszmianie sprowadziło ze stacyi doświad czalnych około 40.000 kg. zbóż szlachet nych, jak żyta białokoskiego, pszen nicy Osiki Chłopickiej, jęczmienia mar chrejskiego, owsa, ryżlika i innych.

W związku z tym Okręgowe Towarzy stwo Organizacyj i Kółek Rolniczych w

Nasiona zostały rozprzodzone wśród gospodarstw przykładowych.

Obławy na pokątnych doradców w Zarządzie Miejskim

Funkcjonariusze Wydz. Śledczego prze prowadzili wczoraj obławę na pokątnych doradców „urzędujących” w gmachu Zarządu Miejskiego, szczególnie zaś w bli zrze meldunkowym.

Obroty Zbożowo-Towarowej Giełdy Wileńskiej w 1937 r.

Obroty Giełdy Zbożowo Towarowej i Lniarskiej w Wilnie za rok ubiegły — 1937 przedstawia się następująco:

Pszenvica 231 tranzakcyj — 2.927,2 t. na zł. 831.853,22.
Owies 1.460 tranzakcyj 41273,4 t. na zł. 8.789.231,37.
Siemię lniane 1577 tranzakcyj 32.945,4 t. na zł. 13.846.281,54.
Len 2.612 tranzakcyj 27.049,62 t. na zł. 31.447.442,38.

Tabela loterii

2-gi dzień ciągnięcia 4 klasy 40 Loterii Państw.

I i II ciągnięcie Główne wygrane

5.000 zł.: 9277 58410 118961
442662
2.000 zł.: 704 21965 37121 63205
45415 96208 134460 135361
1.000 zł.: 4137 4736 16610 34056
85628 35646 44572 54769 56603
63973 65596 72623 77293 78947
80658 114950 117425 118738
123739 134872 139636, 150272
152539 178163 194313

Wygrane po 200 zł.

52 197 232 40 73 305 15 35 60 418 532
70 619 1114 46 218 413 599 614 786 904
8070 207 82 606 875 985 4142 76 203 84
408 507 625 895 928 5051 97 192 244 79 339
75 495 504 38 745 6390 61 715 814 7025
131 40 42 51 452 572 784 812 96 218 356
670 758 832 64 97 970 9340 558 548 49
10107 322 57 533 615 20 54 949 11662 173
87 202 67 333 50 494 538 48 653 90 12156
81 285 545 703 13025 60 176 84 317 37 51
424 74 788 958 14165 224 597 742 841 54
15024 128 270 360 74 85 16569 999 17059
931 469 541 94 690 788 18190 266 333 482
538 46 51 810 921 26 63 19186 94 562 727
63
20006 124 58 273 94 368 423 604 890
21063 254 454 536 676 704 85 22051 175 17
417 37 510 938 68 23077 152 80 324 614 39
75 85 937 24058 156 84 227 40 86 89 316
65 92 458 552 610 44 55 61 712 96 814 25041
462 646 26105 20 206 31 339 843 945 27157
857 843 23229 52 75 477 579 696 729 87
85067 401 2 737 80 837
30214 71 345 452 705 57 31002 144 306 33
833 38 708 936 59 32183 82 733 990 33145
472 92 537 961 34269 87 330 82 465 548 766
85118 225 374 687 828 96 36045 500 600 875
87081 717 97 819 832 95
38050 195 210 379 508 25 52 727
82 39003 308 16 352 525 721 929
40100 98 359 99 433 45 89 762 858
77 911 80 40105 26 37 120 241-60
836 553 618 74 918 45 32057 181
224 600 552 602 725 986 43079
292 96 824 438 606 67 976 44017
86 282 864 419 815 967 45125 228
80 496 592 679 98 704 83 829
46106 55 287 334 566 742 49 887
47020 59 250 484 741 893 708 873
912 16 44 49244 412 520 60112 21
82 53 433 71 97 636 705 30 933
51163 302 18 607 14 895 958 52021
868 415 604 955 53023 72 103 268
826 38 43 451 550 611 96 735 802
54253 357 411 670 754 934.
55092 93 99 115 52 240 69 401
41 535 6734 720 48 78 866 966 87
56150 240 46 712 897 914 64 57055
99 166 301 425 54 86 628 722 42
801 965 58181 345 419 49 67 647
75 807 997 59016 46 60 155 219 85
887 402 549 646 72 756 60174 384
403 600 772 884 61005 131 224 390
408 80 521 631 723 62056 85 155
267 72 336 493 537 99 729 60 800
63023 206 7 429 567 642 750 81
64070 92 201 335 409 71 810 29 83
65123 363 341 47 481 591 894
66028 123 448 568 712 910 67049
160 95 216 885 522 40 622 30 877
97 68056 305 537 660 740 867 957
69009 114 46 395 450 507 54 85
604 931 56 84 71014 211 352 70 72
575 634 758 71006 38 62 84 109 62
98 353 681 83 955 72084 126 247

740 824 33 36 905 26 29 160147 229
371 521 712 955 161179 214 50 387
478 776 863 918 162148 416 30 81 64
607 90 715 41 833 163135 344 492
558 633 83 752 855 83 164142 264
96 337 54 96 716 25 37 48 50 848
165009 82 97 141 342 70 400 61 638
785 970 79 166005 149 93 218 80 449
59 500 601 55 827 71 911 97 167043
168 897 448 532 43 602 5 801 92 951
168030 484 515 20 765 94 97 169242
63 867 470 608 41 740 836 986 170056
58 72 262 359 783 97 171059 150
245 403 803 926 78 82 172012 142
84 438 558 616 80 862 99 173220
324 465 671 709 801 174059 90 219
613 708 964 175022 140 95 297 412
20 599 715 82 176024 96 424 674
728 97 801 177093 266 347 178167
450 771 88 179372 98 402 50 512 28
617 28 749 78 976 180017 58 219 46
803 424 46 49 78 613 55 59 719 28
181175 319 62 496 774 800 42 960
182048 57 160 355 762 972 183165
720 324 438 51 680 86 923 47 184006
52 56 243 877 92 454 78 503 793 842
938 185051 127 329 69 83 86 405 557
81 727 94 827 186027 56 86 185 264
389 574 635 78 331 187102 91 274
467 683 674 722 98 188263 376 98
315 609 30 934 189214 21 92 427
617 857 8 190108 238 357 599 671
725 191352 484 695 737 894 989 81
192066 384 459 540 778 193009 427
126 44 824 72 456 540 58 60 625 33
752 807 58 900 76 194112 68 308 65
90 471 406 23 25 623 880 952

III ciągnięcie Główne wygrane

Stala dzienna wygrana 20.000 zł.
padła na nr. 17063.
10.000 zł. 111697 168978.
5.000 zł. 19082 32074.
2.000 zł. 13047 18591 69550 70919
86734 95119 106374 111013 139864
159963.
1.000 zł. 4059 6440 11772 15456
27328 32102 41214 51084 53311 60521
60704 62570 104715 113795 114715
118243 122071 135485 135644 137333
138192 147603 148858 150264 151393
170004.

Wygrane po 200 zł.

163 284 649 799 1392 908 11 2185
255 345 59 497 535 94 694 3006 80
474 774 893 4020 161 454 556 881
5150 427 512 668 840 6082 119 757
860 7026 55 367 527 8140 215 447
99 588 895 903 9575 658 878 924
10495 12124 475 791 997 18206 96
547 764 18242 91 872 93 977 14104
476 561 839 15616 79 821 79 82 936
16556 685 98 976 17866 770 86 18206
87 352 56 19221 31 138 526 47 81 900
61 886 20063 100 261 85 835 21206
783 59 75 894 982 22269 548 669
23002 707 25069 105 484 85 26258
598 610 27957 28800 577 880 902
29130 348 918 30362 557 993 81756
32078 98 175 227 419 524 72 653
720 837 999 38160 389 568 675 944
34714 861 35164 232 551 69 36055
138 43 266 507 37004 116 88049
39284 466 546 899 40030 254 676
854 41558 649 942 42760 4304 180
93 201 524 35 84 779 44186 629 864
982 45024 508 996 46433 545 803
47416 535 86 685 849 48141 299 819
485 49181 319 93 485 78 956 60302
480 51213 44 675 894 911 52187 400
984 53100 54041 85 412 736 943
55202 21 550 94 56306 542 72 684
827 57024 73 342 75 920 58394 584
644 87 818 41 69565 74 60018 220
83 817 522 798 840 61822 210 715
59 62009 80 141 861 993 68055 84
305 60 518 942 58 64040 194 857
407 681 65430 688 720 91 66253 420
86 513 63 67735 83 68246 57 810

418 70 975 69008 424 606 734 62 995
70073 237 485 801 69 918 71433 53
528 788 814 72065 242 455 509 782
78248 357 74169 204 598 887 75140
293 364 567 76179 860 77218 578 788
958 78804 89 986 79138 492 80022 38
162 309 804 81011 448 638 82159 207
18 326 864 998 83097 197 459 565
677 84258 97 348 85149 98 802 40
86202 43 476 683 742 87469 597 88024
112 334 717 89244 45 469 95 713 985
90519 634 78 956 91280 977 92266
887 863 952 98179 412 667 842 922
94592 664 95361 495 571 687 804
74 903 96149 595 617 918 97006 518
905 75 98153 75 468 99661 852
100207 644 842 910 96 101228 665
891 102002 115 298 636 955 96
108230 407 754 74 104113 40 70 200
492 105498 631 54 81 922 106044 748
107870 108244 61 306 850 109288
448 528 634 741 884 933 110010 882
87 111054 74 473 845 47 989 112054
401 503 69 728 113004 17 179 289
519 872 962 114096 242 359 571
115205 52 451 640 998 116156 215
81 520 614 117349 404 565 730
118027 119026 406

120017 323 834 121069 502 745 853
122156 612 123360 124318 419 125617
716 727 126345 747 928 59 127299 953
95 126893 745 86 129093 647 779 911
130053 161 212 391 475 97 566 773
869 910 131564 759 869 132121 211
590 991 133254 542 59 134179 226
136217 432 578 697 796 137004 168
205 18 405 37 138126 243 404 138800
139270 317 436 97 140008 38 63 740 65
800 57 141275 93 143717 93 891 144418
662 66 145070 81 349 770 81 146207
517 32 147477 542 43 68 938 92 148023
94 226 305 561 997 149614 20 877 91
94 964 150704 42 812 904 151286 669
152047 209 211 407 81 691 757 153017
270 331 674 807 154073 218 615 44
774 826 155594 723 897 957 156143 355
79 582 650 923 157141 391 585 681
718 58706 159159 354 691 890 930 50
160059 160200 370 468 61148 67 305
942 162371 163385 572 746 69 164075
197 425 681 735 165597 166303 167005
444 670 168005 118 298 753 883 969
169145 314 667 750 829 79 900 65
170001 713 20 171113 56 345 425
172003 277 568 720 173153 489 174036
683 785 874 928 175284 528 841 67
176342 788 177139 245 603 50 926 81
178923 172 858 179143 864 180193 253
545 888 182215 94 577 663 183020 164
184267 802 185343 862 186127 248 571
841 187108 210 978 188162 75 90
226 76 386 799 189050 606 624 92 862
190441 584 191138 85 254 622 79
192134 395 962 193442 688 748 963
194223 40 72 547 93

IV ciągnięcie Wygrane po 200 zł.

81 395 581 608 26 848 1062 1439
1698 1909 17 2457 2743 3008 55 74
3219 32 3543 3729 4327 5265 5385 5733
94 5882 6203 6434 6720 7095 7488
7648 7763 8090 8176 8302 8419 36
9289 9404 9621 9707 10064 173 630 708
11092 104 716 12005 99 271 329 52
68 554 635 9 14370 464 857 904 15149
699 16070 356 492 535 615 58 17240
539 980 18036 135 201 6 19081 176
349 573 754 848 977 9
20117 317 558 848 21052 193 295 810
962 22221 599 888 238818 64 24168
306 7 96 790 25043 295 645 50 26602
58 847 58 27011 192 262 372 715 97
28242 345 29198 320 516 76 750 30357
97 629 31 31074 891 32153 348 814
3499 620 756 34097 165 502 700 97
35407 669 720 921 36577 85 802 97
956 82 37123 410 785 38023 149 84 258
367 743 836 962 39002 239 82 355
936 9 79

40064 209 324 591 788 839 41261
960 42001 31 640 890 43316 9 45 771
821 44041 96 145 263 452 603 88 700
68 45331 520 731 44 46003 394 421
47004 51 128 700 48030 631 49184 338
499 591 894 980 50031 700 835 51043
170 3946 531 701 944 62097 262 477
586 996 63266 320 955 54224 413 44
55002 21 40 377 522 77 767 846 928
56203 556 996 57021 85 180 336 607
714 58399 422 89 524 678 715 48 859
59000 67 321 525

60112 28 507 10 41 769 800 61171
255 842 62202 335 561 75 739 89 805
66 63079 342 099 64583 6 642 961
65398 648 860 942 66076 6708 469 548
613 789 931 68421 69373 440 571 667
891 70360 7 82 404 60 91 921 95
71866 485 839 72431 827 906 73153
527 39 808 964 99 74654 866 75291 906
76562 890 919 77231 371 543 603 94
779 78655 79165 437 509

80037 44 486 8 680 92 788 81044
5 340 594 600 828 981 82239 437 527
80 83071 212 58 322 38 432 635 69
76 94 877 993 84192 225 49 749 77
91 91 99 85014 82 154 879 703 98
86497 583 926 87191 475 626 77 789
844 88336 488 94 844 89998 90152 66
325 775 895 91205 397 514 868 947
92061 107 331 65 526 724 906 93024
230 932 94154 567 971 95035 151 96
339 629 974 94055 68 9776 568 627
98007 578 864 99 99149 577 747 842
10008 572 716 48 101016 30 40 539
77 925 102121 40 58 62 368 834
103151 454 68 810 104043 257 61 90
394 421 44 505 17 677 741 896 905 46
105105 315 550 790 945 80 106125
329 325 403 570 718 43 107122 617
729 57 853 108208 325 109591 715 78
110408 696 111187 450 547 54 630
844 85 112059 813 448 88 740 113163
604 61 724 926 114019 51 107 213 878
404 19 80 655 89 954 115374 449
116063 71 228 393 462 751 903 90
117263 594 649 118066 97 143 249
385 913 119018 153 244 692 710 849

120063 7 332 410 620 70 121276 552
696 814 905 122030 220 87 377 475
92 122801 123056 187 431 69 96 663
886 124295 346 80 455 95 833 126157
283 606 742 127006 206 85 361 556
70 648 59 971 128117 62 259 89 382
624 129150 823 874 96 130147 293 704
973 131491 132210 56 77 399 404
562 851 962 133478 685 984 134136
451 770 833 135189 229 34 369 764
136122 408 542 698 137080 195 417
595 759 138281 634 926 139231
140455 590 627 802 141202 32 55 397
409 23 50 823 6 917 142176 354 627
143373 557 65 630 744 144121 214 597
627 147025 221 46 422 594 644 909
140011 21 491 637 745 147605 15

Z życia szkoły wiejskiej

Półrocze

Czas nauki w szkołach nie jest „sprawiedliwie” podzielony. Są bowiem różne, za przeproszeniem, semestry i trymestry, periody czyli okresy (oczywiście nierówne, gdyż np. I półrocze w szkolnictwie powszechnym obejmuje tylko 1 okres, II zaś 2 okresy) itd. Wypływa to widocznie stąd, że w półroczu drugim przypadają wakacje, dlatego więc, ażeby się nikomu nie dłużyło, podzielono ten czas na 2 okresy, krótsze (uzasadnienie psychologiczne). I tak czas upływa, uczniowie otrzymują stopnie (do brzo lub źle), nauczycielstwo zaś pensje (też lepsze, lub gorsze, zależnie od kategorii).

Półrocze na wsi, ponieważ przypada w okresie świąt Bożego Narodzenia — łączy się w szkole z uroczystością bądź to choinkową, bądź jasełkową lub tp.

Oto krótki obrazek „półroczny” w szkole.

W izbie szkolnej stoi przybrana już choinka. Za chwilę przyjdą dzieci z rodzicami. Nauczyciel dokonuje ostatniego „przeglądu” izby i spostrzeżenie, że brakuje anioła na górze choinki. Wchodzi więc na taboret i chce go tam umieścić. Tymczasem taboret się przechyla i nieszczęsny „profesor” wali się na podłogę razem z choinką. Huknąc niektóre „cacka”. Zrywa się czym prędzej na równe nogi, podnosi dziewko, poprawia „dekoracje” i... zamiata podłogę.

W sytuacji tej zastają „pana profesora” dzieci i rodzice. Dziewczynki dokończyły wówczas zamyślenia i „w ta pora” nauczyciel zawołał o ciszę, odczytując program uroczystości: za gajenie i przemówienie nauczyciela, odczytanie stopni za I półrocze, wolne wnioski i część uroczysta — choinka.

— Czy ktoś ma jakie poprawki?
GŁOS I — Co my tu możemy poprawiać, prędzej zepsuć cokolwiek, bo niedjednemu świętem w głowie jeszcze szumi.

GŁOS II — Ja myślę, co by przód ta choinka zapalić, bo dzieciaki niecierpliwio się, a do tego, że jakieś stopnie możemy odłożyć na drugi raz, ci to musowie?

NAUCZYCIEL — Tego zrobić nie wolno.

GŁOS III — Kto to panu zabroni, szpektor na taka zawierucha śnieżna tu nie przyjedzi, a kogo to wieniec obchodzi. Do tego lekcji jeszcze nie ma.

NAUCZYCIEL: Zaczynamy się rozgadywać, szkoda czasu.

GŁOS KOBIECY — Widomo co szkoda, prosza zaczynać i ni uważać co te mówio. Oni myślo co to jak w domu z babami wojujo (śmiech, chwila ciszy, po czym przemówienie nauczyciela, które podaje tu w skrócie).

Kochane dzieci i Szanowni Rodzice!

Pierwsze półrocze mamy już za sobą (wszyscy oglądają się w tył). Gdy przymknę oczy i przebiegnę myślą (głos po cichu: — no, jak już zamknę oczy, to nie pobiegnie) ten okres to dużo dałoby się powiedzieć o nim, ale nie chcę (głos po cichu: o kim to nie chce mówić nasz pan?). Nie chcę dlatego, ponieważ trzeba by było mówić dużo przykrych rzeczy, o których dzisiaj, ze względu na chwilę uroczystą mówić nie wypada. Powiem to kiedy indziej.

GŁOS II — A ja mówię zaraz na początku, co zapalić choinka, a to odłożyć. Dlatego i moja głowa coś warza.

NAUCZYCIEL: Przystępuję teraz do odczytywania stopni. Proszę więc uważać, na co kto zasłużył (następuje cisza, trwająca przeszło godzinę).

WOLNE WNIOSKI.

Proszę państwa (odzywa się głos z tłumy) — chce powiedzieć, co teraz uczę w szkole brzydkich wyrazów.

NAUCZYCIEL (przerywając) — Proszę przytoczyć przykład.

— Toż właśnie chce naliczno państwu powiedzieć. Ot np. mój dzieciak przychodzi ze szkoły, coś szepcze do innych dzieci, a te śmieją się. Tak ja za działka i pytam u ich: czego wy śmieiecie się? A syn mówi — kiedyś latka, ja wstydłem się mówić.

To kiedy dałem pasem, dlatego powiedział, co znaczy się pan uczył, że człowiek, której stawia piecy nazywa się, przeprasząc, zdun (ogólny śmiech). To po jakimuż to taka nauka. Nie dziw co dzieci chichoczą po kontakach.

(Nauczyciel usiłował przekonać „audytorium” że jest taki staropolski wyraz — zdun, jednak nie udało mu się to).

NAUCZYCIEL — Widzę, że wiele rzeczy należy tu jeszcze rozważyć, o mówić, by każdy mógł ze spokojem opuścić to miejsce, jednak czas nie zezwala na dłuższą dyskusję, wobec czego przystępujemy do części uroczystej, do kolęd, deklamacji, inscenizacji itd przy naszej choince. Proszę zasłonić okna dywanami i zapalić świeczki.

Rozległ się głos pierwszej kolędy:

„Wśród nocej ciszy...”

W oczach dzieci i ich rodziców

widać było szczerą radość. Chóralna kolęda, to ciepło i światło świeczek choinkowych — czarowały wszystkich.

Nauczyciel, dzieci i rodzice stanowią jedną dużą rodzinę.

Uroczystość ta trwała dość długo, zakończył ją św. Mikołaj, rozdając dzieciom upominki.

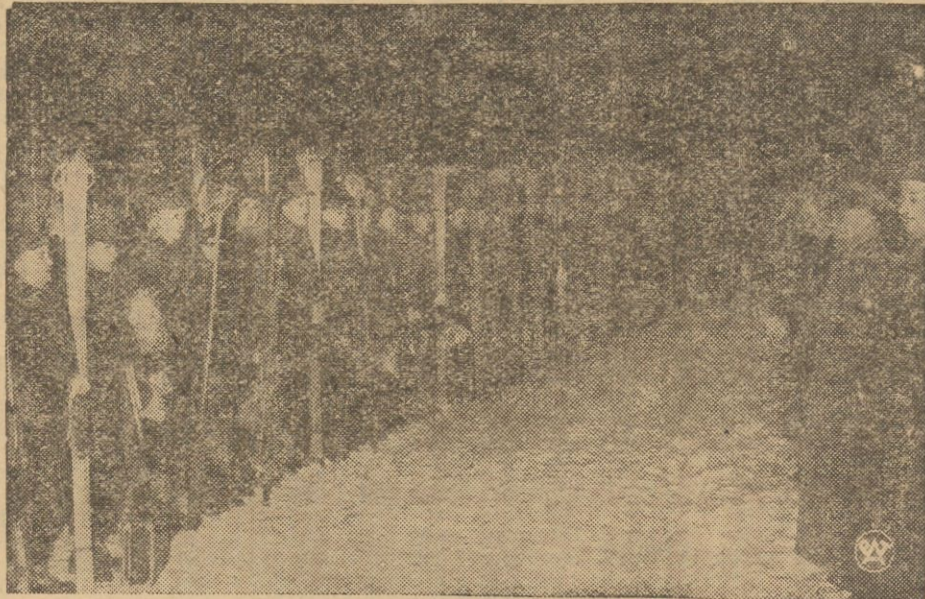
Już było ciemno, kiedy opuszczano izbę szkolną. No polu śnieżycy.

Był to dzień Trzech Króli.

Nauczyciel wrócił do swego pokoju, zapalił lampę i w piecyku, potem zaciągnął się papierosem. Na uszy nałożył słuchawki radiowe i tak przesiedział do nocej.

Jan Hopko.

Zimowe obozy wycieczkowe dla młodych robotników

W ramach ogólnopolskiej akcji wycieczkowej obozów zimowych, organizowanych przez poszczególne instytucje ubezpieczeń społecznych w porozumieniu z Okręgowymi Urzędami WF i PW, wyjechała wczoraj z Warszawy, staniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na wycieczkowy obóz zimowy do Sianek partia 120 młodocianych robotników, którzy przed wyjazdem otrzymali kompletny ekwipunek sportowo - narciarski.

Na zdjęciu moment odprawy młodocianych robotników przed wyjazdem do Sianek.

KRONIKA

STYCZEŃ
8
Sobota

Dziś Seweryna i Juliana
Jutro Marcjanny P, M.

Wschód słońca — g. 7 m. 43
Zachód słońca — g. 3 m. 09

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologii USB w Wilnie dnia 7.I. 1938 r.

Ciśnienie 756
Temperatura średnia — 9
Temperatura najwyższa — 8
Temperatura najniższa — 13
Opad 0,6
Wiatr południowo - zach.
Tendencja: bez zmian
Uwagi: pochmurno, śnieg z przerwami

NOWOGRODZKA

— WYBORY DO RADY MIEJSKIEJ. Moment „jury społecznego” zbliża się z dnia na dzień. W niedzielę Nowogrodzianie rozstrzygną już kto będzie rządził miastem. Właściwie wybiorą tylko swoich przedstawicieli — radę miejską, a ta dopiero wyznaczy rzeczywistego rządcę. W myśl bowiem obowiązującej od 1934 r. ustawy rada miejska pod wielu względami ma funkcje ograniczone. Całość gospodarki miejskiej spoczywa na barkach burmistrza, mającego do pomocy zastępcę i ławników. Nie mniej w sprawach poważniejszych, jak ustalenie budżetu, zaciągnięcie długoterminowej pożyczki, w sprawach inwestycyj itp. opinia rady miejskiej jest decydująca. Zresztą zarząd miejski (magistrat) jest przed radą odpowiedzialny. I dlatego nie można lekceważyć kwestii wyboru radnych.

Dotychczas nie odczuwa się w mieście większego zainteresowania się wyborami. Może dlatego, że wpyłyła tylko jedna lista chrześcijańsko-muzułmańska (oprócz żydowskiej), a może dlatego, że społeczeństwo chrześcijańskie aprobuje wybór kandydatów wysuniętych przez Obywatelski Komitet Wyborczy (OZN) czeka tylko niedzieli, by spełnić swój obowiązek przez oddanie głosu na pierwszych trzech kandydatów figurujących na liście w danym okręgu.

Żaź już pisaliśmy Komitet Wyborczy za powiedział kilka zebrań przedwyborczych

o poszczególnych okręgach wyborczych i dwa duże wiece w kinie Miejskim na dzień 6 i 8 bm. Na tych wiecach poruszono zostaną najistotniejsze zagadnienia gospodarcze dotyczące Nowogrodka.

Głosowanie odbędzie się w godzinach od 9 do 19 w następujących lokalach: — okręg I głosuje w lokalu Zarządu Miejskiego; okręg II w lokalu szkoły powszechnej Nr. 2 przy ul. Słonimskiej; okręg III — w lokalu bursy gimnazjalnej przy ul. Antowilskiej; okręg IV — w szkole SS Na zarefank przy ul. 3 Maja i okręg V — w lokalu przy ul. Piłsudskiego 91.

— Mróz i mgła. W ostatnich dniach Nowogrodka spowiły jest w gęstą mgłę, a mróz dochodzi do 25 stopni.

— Zabawa szoferów. W sobotę, dn. 8 bm. wieczorem odbędzie się w sali strażnicy pierwszej w Nowogrodku zabawa szoferów, urządzona na większą skalę, z udziałem artystów.

LIDZKA

— Obrady przedkongresowe urzędników powiatu lidzkiego. W dniu 6 bm. w sali kina „Era” odbyło się zebranie przedkongresowe pracowników umysłowych m. Lidy i powiatu zorganizowane przez porozumiewawczy komitet międzyorganizacyjny. Na zebranie przybyło około 150 osób.

Zebranie zagaił p. Głębik, który następnie przewodniczył obradom. Do prezydium weszli prezesi wszystkich związków, oraz poseł Zadzurski. Na zebraniu zostały przyjęte wnioski opracowane wcześniej przez specjalną komisję międzyorganizacyjną. Oprócz wniosków natury ogólnej, które zreferował przewodniczący zebrania zostały uchwalone wnioski specjalne dotyczące urzędników samorządowych, ubezpieczeń społecznych i nauczycielstwa, zreferowane przez pp. Wilczyńskiego i Orkusza.

Dyskusja dość ożywiona wywiązała się nad wnioskami dotyczącymi oświaty. Grupa nauczycieli b. żywo reagowała na chęć odrzucenia wniosków jako nie mieszczących się w ramach zadań i celów kongresu.

W działaniu wniosków ogólnych zebranie uchwalilo szereg postulatów, dotyczących poprawy sytuacji materialnej pracowników umysłowych.

— Oplatek u kooperatystek. W dniu 5 bm. odbył się u kooperatystek tradycyjny oplatek, w którym wzięły udział członkowie Ligii Kooperatystek i duża ilość zaproszonych gości. W miłym nastroju wśród niekła-

nej życzliwości odbyło się łamanie oplatkiem a następnie herbatka, po której kooperatystki zabawiły gości tańcami. W czasie herbatki przewodnicząca Koła p. Biełkowska odczytała humorystyczno - satyryczną „encyklopedię”.

— Elektryczność w Werenowie. Miasteczko Werenów, pozostające bez światła elektrycznego, w ostatnich dniach na skutek starań miejscowego samorządu otrzymało elektryczność. Prąd elektryczny dostarcza elektrownia miejscowego mlynu.

BARANOWICKA

— Sprostowanie. W numerze 4 Kurjera Wileńskiego z dnia 5 stycznia b. r. umieszczona została notatka z Baranowicz, że w dniu 2 stycznia 1938 r. Zrzeszenie Pracowników Banku Polskiego w Baranowiczach urzędziło w lokalu własnym przy ulicy Szepetyckiego uroczystość dla najuboższych dzieci ze szkół powszechnych i ochronki „Caritas” i że wszystkie dzieci zostały obdarowane sweterkami, płaszczkami i bucikami. Ponadto otrzymały słodycze i cukierki.

Oświadczamy, że dzieci z ochronki T-wa Caritas nie brały udziału w wyżej wymienionej uroczystości i nie z darów nie otrzymały. Natomiast uroczystość choinkowa dla dzieci z ochronki „Caritas” urządzona została w dniu 23 grudnia 1937 roku przez Rodzinę Wojskową w lokalu ochronki znajdującej się przy ulicy Zwirki 34, dzieci zostały obdarowane sweterkami i sukienkami oraz paczkami z artykułami spożywczymi i słodyczkami.

Zarząd T-wa Caritas.

— Postulaty na „Kongres Pracowniczy”. Powołana w dniu 30 grudnia 1937 r. Komisja Porozumiewawcza Związków Pracowniczych w Baranowiczach zwołała w dniu 4 stycznia 1938 r. walne zgromadzenie do sali Ogniska Polskiego w Baranowiczach przedstawicieli poszczególnych związków i stowarzyszeń pracowników celem uchwalenia postulatów i rezolucyj pracowników umysłowych na „Kongres Pracowniczy” w Warszawie, który się odbędzie w dniu 16, 17 bm.

Zgromadziło się w sali „Ogniska” około 250 delegatów.

Na wstępie przewodniczący zebrania p. Stefan Michałowski delegat Wydziału Pedagogicznego przy pow. Oddziale ZNP, odczytał depeszę powitalną nadesłaną przez p. sekretarza Rdułtowskiego z Warszawy. Następnie przewodniczący omówił zadania „Kongresu Pracowniczego”.

Z kolei po odczytaniu postulatów i obszerniej dyskusji zebrani powzięli szereg uchwał, dotyczących poprawy sytuacji pracowników umysłowych.

Zebranie zakończono trzykrotnym okrzykiem na cześć Pana Prezydenta Rzeczypospolitej i Marszałka Rydzasmitęgo.

— Przedstawienie amatorskie. W lokalu zarządu gminy Jamiecko Zw. Strzelecki w Miłowidach urządził przedstawienie amatorskie, na którym odegrano sztuki p. t. „Porucznik i Brygada” i „Promienie X—Z”. Po przedstawieniu odbyła się zabawa taneczna Dorchód 64 zł. przeznaczono na cele organizacyjne.

— POŻAR ZNISZCZYŁ CAŁY MAJĄTEK DZIERŻAWCY. W nocy na 2 bm. w maj. Popkowskiej, gm. horodyskiej, prawdopodobnie wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogнём przez nieletnich synów dzierżawcy maj. Popkowskiego, wybuchł w stodole należącej do Giejsztofta Olgierda pożar i wskutek tego spaliła się stodoła wartości 5 tys. zł., legoroczne zbiory i pasza wartości 16 tys. zł. i narzędzia rolnicze wartości 3.800 zł. Cały spalony inwentarz należał do dzierżawcy maj. p. Popkowskiego.

POSTAWSKA

— Choinka w szkołach. Hasło „Musimy pamiętać o biednych dzieciach” nie przebrzmiało bez echa i na terenie gm. Żośna. We wszystkich szkołach będzie w styczniu urządzona dla dzieci choinka, na której oprócz dzieci będą i rodzice. Na program choinki złożą się krótkie przedstawienia, kolędy, rozdanie słodyczy i podarunków oraz zabawy dziecięce.

Wszkole w Słobodzie dzieci starsze i najmniejsze po przeczytaniu przemówienia Pana Prezydenta postanowiły zorganizować choinkę dla biednych dzieci. Zebrały w przebiegu kilku dni na ten cel 16 zł. 47 gr. oraz ze spółdzielni uczniowskiej otrzymały 10 zł. Zebrane pieniądze oddały kierownictwu szkoły.

Szkoła zwróciła się ze swej strony o pomoc do miejscowego społeczeństwa, które złożyło 47 zł. 70 gr. gotówką oraz wiele rzeczy w naturze. Św. Mikołaj w dniu 16 stycznia obdzielił wszystkie dzieci słodyczkami a biedne dzieci odzieżą. Rodzą 8 swiętów. 4 ciepłe chustki, 4 pary butów, 1 parę ciepłej bielizny, 1 parę letniej bielizny, 7 par pończoch, 2 pary rekawiczek. Razem zostanie obdzielenych 27 dzieci.

Kierownictwo szkoły składa serdeczne podziękowanie wszystkim którzy okazali pomoc przy zbiorze na choinkę, a w szczególności p. gen. Bortnowskiemu, który oprócz ofiary na choinkę podarował do biblioteki szkolnej 30 książek.

— Kursy dla przedpoorobowych. Na terenie gminy Żośna są prowadzone w 5 szkołach kursy dla przedpoorobowych. Kursy prowadzi nauczycielstwo dwa razy w tygodniu po 3 godziny. Są to kursy II stopnia za wyjątkiem Słobody, gdzie jest I i II stopień. Podręczniki na kurs dostarczył Inspektorat Szkolny, inne świadczenia ponosi gmina oraz sami słuchacze.

DZIŚNIEŃSKA

— Związek Strzelecki w ostatnich czasach prowadzi ożywioną działalność na terenie powiatu; oprócz zasadniczych prac jakie prowadzi w zakresie PW i WF mamy do zainicjowania przede wszystkim prace w zakresie: organizacyjnym i wychowania obywatelskiego.

W końcu ub. mies. odbyła się w Głębokiem odprawa członków zarządów i komendantów oddziałów. Odprawa ta zgromadziła 50 osób z terenu całego powiatu oraz szereg zaproszonych osób: podokręg Z. S. reprezentował komendant kpt. Pitner.

W następujących terminach odbyły się lub odbędą się walne doroczne zebrania poszczególnych oddziałów w powiecie: 6 stycznia — Szarkowszczyzna, 16 stycznia — Żalesie, 23 stycznia Łużki, 30 stycznia — Dziśna, 6 lutego — Hermanowice, 13 lutego — Hlubie, 20 lutego — Piśna, 27 lutego Królówszczyzna, 6 marca Głębokie, 13 marca — Porplice, 20 marca — Jazno i 27 marca Proczki. W zebraniach tych biorą udział przedstawiciele władz powiatowych Z. S.

Nad całością prac kobiet w Z. S. ma nadzór komendantka powiatu p. Bielecka, która funkcję swą objęła od nowego roku.

Z aktualnych prac prowadzonych przez oddział Z. S. w Głębokiem mamy do zainicjowania: wystawienie w Domu Ludowym już 2 razy z dużym powodzeniem operetki ludowej p. t. „Swaty”, urządzeniu w dniu 6 bm. oplatki strzeleckiego, wyrób przez zespół kilku strzelców narciarskich zabaw w okresie świątecznym z udziałem własnej orkiestry składającej się z 12 ludzi.

— Obrót Spółdzielni Rolniczo - Handlowej „Rolnik” w Głębokiem za rok 1937 wyniósł około 3 milionów złotych, z czego na obrót ziemioplodami przypada zł. 1.975.000 i towarami 847.000.

W stosunku do roku 1936 ogólny obrót tej spółdzielni zwiększył się przeszło o półtora miliona złotych.

— Skup owoców. Istniejąca od drugiej połowy 1937 r. w Głębokiem Spółka Chrzześcijańska Rolniczo - Handlowa zorganizowała na terenie pow. dziśnieńskiego skup owoców. W ciągu sezonu (do nastąpienia mrozów) spółka ta zdołała zakupić 20 wagonów owoców, wysyłając je do Warszawy, Katowic i Gdyni.

NIEŚWIESKA

— Komitet budowy szkół. W gm. Łań zawiązał się komitet budowy 2 szkół powszechnych im. Marszałka Józefa Piłsudskiego. Na zebranie organizacyjne przybyło 70 osób. W skład komitetu weszli: — Adam Gilewski, Jan Malewski, Feliks Rudakowski, Piotr Niewiarowski, Jan Iwaszkiewicz, Franciszek Łukasiewicz, Maria Żołnierkiewiczowa, Jan Kuroczycki i Józef Lipiński.

Zebrań postanowili zaapelować, by wszyscy rolnicy z terenu gminy opodatkowali się na cel budowy szkół po 1 zł. od hektara, zaś gospodarze z zainteresowanych gromad po 2 zł. od ha. Ponadto wszystkie gromady zaoferowały bezpłatnie większą ilość furmanek na dostarczenie bulbuli.

— Dom spółdzielczy w Zapolu. — Spółdzielnia spożywców „Zgoda” we wsi Zapole, gm. hrycewickiej z własnych funduszy wybudowała dom spółdzielczy. W wykończonej części budynku mieści się już sklep. Obecnie gromada zbiera środki na wykończenie domu, w którym mieścić się będzie obszerna świetlica gromadzka.

— Zamiast życzeń noworocznych na pomoc zimową biednym dzieciom ofiary złożyli:

Dyło Konstanty—2 zł, Antoni Kondratowicz — 2.50 zł., Związek Powstańców — 2 zł., Kazimierz Jan — 1 zł.

— OKRADŁY CHINCYKA. Przebywający czasowo w Nieświeżu obywatel chiński Wang Chen Kui został onegdaj ograbiony. Poljeja ujawniła sprawców, są to: Dunlak Olga i Kołasza Aleksandra.

— Ofiara na dzwony w...

Miejski w Nieświeżu złożył kwotę 100 zł. na zakup nowych dzwonów dla cerkwi w Nieświeżu.

WOŁOŻYŃSKA

— Szkoły Marszałkowskie w pow. wołyńskim. Powiat wołyński otrzyma 13 szkół i m. Marszałka Piłsudskiego z liczący 100 szkół budowanych w całym powoładztwie, i 120 tys. zł. ze Skarbu Państwa. Brakującą część potrzebnych sum pokrywają samorządy gminne.

Przed Nowym Rokiem we wszystkich gminach powiatu odbyły się posiedzenia budżetowe, na których jednogłośnie za padły uchwały o finansowym współudziale w budżecie szkół. Na przyszły rok budżetowy 38 - 39 we wszystkich gminach podniesiono na ten cel dodatek wyrównawczy o 25 proc.

Uchwały zapadały jednogłośnie, co dowodzi wielkiego zrozumienia potrzeby szkoły i oświaty.

Posiedzenia budżetowe rad gminnych na terenie całego powiatu — odbywały się w obecności p. starosty Ludwika Cichego i p. inspektora szkolnego Antoniego Stelmacha.

Najbiedniejsze samorządy gminne uchwały dotacje na budowę szkół w gotówce i szarwarku.

We wszystkich gminach zawiązały się komitety gminne budowy szkół, które będą współdziałały z komitetami miejscowymi idąc z pomocą fachową i materialną.

Kłusownicy postrzelili klempe

W dniu 27.XII. 37 r. w lesie majątku Piaski, pow. kosowskiego [woj. poleskie] nieznan sprawcy postrzelili łosia samice. Podejrzeni o postrzelenie łosia są

kłusownicy ze wsi Piaski: Wolk Joachim, Wolk Mikołaj, Chmielewski Piotr i Chmielewski Andrzej. Kłempa została postrzelona z karabinu.

KRONIKA

Przewidywania pogody według PIM-a na dzień 8 stycznia 1938 r.:

Po naogół bezchmurnej nocy w ciągu dnia pogoda o zachmurzeniu umiarkowanym.

W nocy mroźno, dniem na zachodzie lekko, potem umiarkowany mróz.

WILEŃSKA DYŻURY APTEK.

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Sokółowskiego (Tyzenhauzowska 1); S-ów Chomiczewskiego (W. Pohulanka 25); Miejska (Wileńska 23); Turgieła i Przedmiejskich (Niemiecka 15); Wysockiego (Wielka 8).

Ponadto stale dyżurują apteki: Paka (Antokolska 42); Szantyna (Legionów 10) i Zajczkowskiego (Witoldowa 22).

MIĘJSKA

Starania o kredyt na budowę nowej rzeźni. Jak się dowiadujemy, Zarząd miasta przesłał do władz centralnych projekt i kosztorys budowy nowej rzeźni miejskiej w Wilnie. Kosztorys sięga 2 milionów zł. Jednocześnie Magistrat zamierza wszcząć starania w Banku Gospodarstwa Krajowego o uzyskanie pożyczki w wysokości 500.000 zł. na rozpoczęcie budowy rzeźni.

Nie będzie nadzwyczajnego budżetu miejskiego. W drugiej połowie stycznia rozpoczyna się posiedzenia Zarządu Miejskiego. W tym roku budżet miejski wyglądać będzie inaczej, aniżeli w latach poprzednich. Jak wiadomo, dotychczas budżet miejski składał się właściwie z dwóch budżetów: zwyczajnego i nadzwyczajnego. Ten ostatni obejmował zasadniczo wszystkie ważniejsze inwestycje. Obecnie inwestycje miejskie objęte będą zwyczajnym budżetem.

WOJSKOWA

Rejest rocznika 1917. Referat Wojtkowy zarządu miasta poczynając od 1 stycznia do 15 bm. wyłożył do przejrzania rejestr poborowych rocznika 1917. Wszyscy poborowi tego rocznika winni w terminie tym przejrzeć rejestr, by przekonać się, czy zostali wciągnięci i czy przy wyzywaniu nie zaszyły jakieś błędy.

Najbliższe dodatkowe posiedzenie Komisji Poborowej wyznaczone zostało na 10 lutego. Komisja urzędować będzie w lokalu przy ul. Bazylińskiej 2. Stawie się winni wszyscy poborowi, którzy we właściwym czasie nie uregulowali swego stosunku do woj. sk.

HOTEL „ST. GEORGES”
w WILNIE
Pierwszorzędny — Ceny przystępne.
Telefony w pokojach

Zaciąg ochotników do junackich hufców pracy. Obecnie na terenie Wilna przeprowadzany jest zaciąg ochotników do junackich hufców pracy. Przyjmowani są ochotnicy urodzeni w latach 1918, 19 i 1920. Podania kierować należy do referatu woj. skowego Zarządu miasta tylko do dnia 25 b. m. Później podania przyjmowane już nie będą.

Koło b. Żołnierzy 105 p. p. 1 stycznia zawiązało się w Warszawie Komitet Koła Żołnierzy 105 p. p., które ma za zadanie skupić wszystkich oficerów, podoficerów i żołnierzy tego pułku. Zgłoszenia nadsyłać na ręce mgr. Romana Perczyńskiego przy ul. Kruczej Nr. 34, m. 18 w Warszawie.

Ze ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZEŃ.

Zarząd Koła Związku Peowłaków w Wilnie powiadomiła swoich członków, że oplatek peowłacki odbędzie się w niedzielę 9 bm. w lokalu Koła o godz. 18.

Ze względu na szczupłość lokalu obowiązuje uprzedni zapis i Komendanci Placówek otrzymali odpowiednie zarządzenia w tej sprawie. Udział należy zgłaszać do Komend. Placówek, lub bezpośrednio do Koła ul. Orzeszkowej 11 listownie lub telefonicznie (te lefon 26—57) do godz. 12-ej w dniu 9 bm.

ZEBRANIA I ODCZYTY.

Zebranie Stow. Kupców i Przemysłowców Chrześcijańskich. W dniu 9 bm. (niedziela) o godzinie 16, w lokalu własnym przy ulicy Bakstka 11 — odbędzie się zebranie informacyjne członków Stowarzyszenia Kupców i Przemysłowców Chrześcijańskich w Wilnie, na którym będą poruszone aktualne zagadnienia.

ROZNE.

„Wizytantka poznaje Wilno”. W najbliższą niedzielę dnia 9 stycznia wycieczka Związku Propagandy Turystycznej z wiedziami z przewodnikiem Garaże „Arbona” — miejskiej komunikacji autobusowej.

Zbiórka w ogródku przed Bazyliką. Wyjazd o godz. 12-ej.

Wycieczka dla radiosłuchaczy. Wznowiona przerwy świętecznej wycieczka dla radiosłuchaczy uda się w niedzielę, 9

Hotel EUROPEJSKI
Pierwszorzędny — Ceny przystępne.
Telefony w pokojach Winda osobowa

Pomoc zimowa w Wilnie

W dniu 5 bm. odbyło się w małej sali konferencyjnej Urzędu Wojewódzkiego posiedzenie Prezydium Wydziału Wykonawczego Wojewódzkiego Obywatelskiego Komitetu Zimowej Pomocy Bezrobotnym, na którym zapadły uchwały następujące:

a) suma bilansowa na m-c styczeń 1938 roku na rzecz prowadzenia akcji pomocy dla mowej w m. Wilnie zamyka się kwotą zł. 88.361.

Wobec tego, że dotychczas objętych pomocą zimową na terenie m. Wilna jest 5000 rodzin i licząca w najbliższych dniach wzrosnie do 6.000 — uchwalono poczynić energiczne starania w Ogólnopolskim Obywatelskim Komitecie Zimowej Pomocy Bezrobotnym o większy przydział gotówki dla Wojewódzkiego Komitetu Obywatelskiego Zimowej Pomocy Bezrobotnym w Wilnie.

b) Dyrekcja Lasów Państwowych ofiarowała na rzecz Pomocy Zimowej 2.800 m. p. drewna opałowego na sumę zł. 20.000.

Drewno opałowe zostanie rozdzielone przez Miejski Obywatelski Komitet Zimowej Pomocy Bezrobotnym w Wilnie pomiędzy bezrobotnych obciążonych rodzinami według następujących norm:

- 1) rodziny małe (od 1 do 2 osób) po pół m. p.
- 2) rodziny średnie (od 3 do 5 osób) po 1 m. p.
- 3) rodziny duże (powyżej 6 osób) po 1 m. p.

c) ponieważ udzielane bezrobotnym świadczenia winny być zapracowywane względnie odpracowywane, zatem wszyscy ci, którzy otrzymali świadczenia zapomogę obowiązywać do odpracowania po 1 dniu.

CASINO Dwa tytanów ekranu poraz pierwszy razem!
Jutro premiera Shirley TEMPLE
i Wiktor Mc Laglen „STRZELEC z BENGALI”
w nocydziale

stycznia do kina na film „Ulan Księcia Józeffa”. Specjalnie zniżone bilety na parter w cenie 40 gr. Zbiórka jak zwykle obok wiży kścioła św. Jana. Wyruszamy trochę później niż zwykle, bo o 11.45. Liczni radi-słuchacze — bywalcy kin napewno skorzystają z okazji zobaczenia Smosarskiej, Brodniewicza, Conti'ego i Sielańskiego.

ZARZĄD ZAKŁADU dla nieuleczalnie chorych im. św. Józefa w Wilnie niniejszym wyraża najserdeczniejsze podziękowanie za nadesłany do Zakładu zarządzeniem Pana Wojewody Wileńskiego radioodbiornik lampkowy, ofiarowany przez firmę „Elektricit”.

ZABAWY

Dziś Bał Morski odbędzie się w salo-nach Oficerskiej Kasy Garnizonowej. Zabawa zapowiada się bardzo interesująco, oprócz elity miejscowego towarzystwa spodziewany jest zjazd i z prowincji. Sprzedaż biletów idzie rażno. Pozostałe zaproszenia można otrzymać przy wejściu.

HALLO! HALLO! Gdzie spotkamy Karnawał? Ktoś sobie pytanie zadaje. Nie jest to trudne zadanie. Gdzie łatwiej jest rozwinąć na BALU na BALU du, 8.128 r. ul. Orzeszkowej 11-b, godz. 20. Orkiestra doborowa.—Bufet smaczny i tani. Wstęp zł 1,50 włącznie z szatnią. Dochód przeznaczony na pomoc zimową niezamożnym uczniom Szkoły Nr. 24 im. Adama Mickiewicza.

RADIO

Sobota, dn. 8 stycznia 1938 r.

6,15 Pieśń; 6,15 Gimn. 6,40 Muzyka; 7,00 Dziennik por. 7,15 Muzyka; 8,00 Przerwa; 11,57 Sygnał czasu i hejnał; 12,03 Audycja połudn. 13,00 Wiadomości z miasta i prowincji; 13,05 Audycja zyczeń dla dzieci wiejskich; 13,35 Koncert Orkiestry Wileńskiej pod dyr. W. Szepeńskiego; 14,25 „Z ziemi chełmskiej” — nowela Wł. Reymonta; 14,35 Muzyka popularna; 14,45 Przerwa; 15,30 Wiadomości gospod. 15,45 Związek drapieżnego sepa — słuchowisko dla dzieci Stanisławy Harasowskiej; 16,15 Orkiestra; 16,50 Pogadanka; 17,00 Transmisja nabożeństwa z Ostrej Bramy. Kazanie wygłosi ks. prałat dr A. Fejkiel; 17,50 Nasz program; 18,00 Wiad. sport. 18,10 „O rozniku Ziemi Wschodniej” — pog. Kazimierza Lezczynskiego; 18,20 Duety na skrzypce i wolonczkę; 18,50 Program na niedzielę; 18,55 Wil. wiad. sport. 19,00 Audycja dla Polaków za granicą; 19,50 Pogadanka; 20,00 Koncert rozrywk. Ok. 20,45 w przerwie: Dziennik wieczorny i pogadanka; 21,45 „O człowieku, który sprzedał własny szkielet” — skecz Andrzeja Nowickiego; 22,00 Muzyka tan. z udz. Janiny Brochwiczówny—piosenki; 22,50 Ostatnie wiad. 23,00 Tańczymy; 23,30 Zakończenie.

NIEDZIELA, dnia 9 stycznia 1938 r.

8,00 Sygnał czasu i koleda; 8,05 Dziennik poranny; 8,15 Audycja dla wsi: Gazetka rolnicza; 8,30 Informacje dla Ziemi Płn. Wschodniej; 8,40 Muzyka poranna; 9,00 Transmisja nabożeństwa z kościoła św. Krzyża w Warszawie. Kazanie wygł. ks. prof. Henryk Weżyński; 10,30 Pieśni kołowe (D) i Utwory Franciszka Liszta; 11,57 Sygnał czasu i hejnał; 12,03 Poranek symfoniczny; 13,00 Co się dzieje w Wilnie? — felieton Mieczysława Limanowskiego; 13,10 „Kwiat paproci” — fragment z powrotem do Wilna. Wycieczka pod kierownictwem instruktora, poza miłym spędzeniem czasu, da ucze-stnikom możliwość nauzenia się poprawnej jazdy na nartach. Zbiórka w ogródku przed Bazyliką. Wyjazd o godz. 9 min. 30.

Czyn godny naśladowania

Piękna uroczystość odbyła się w dniu 6 stycznia br. w gmachu Banku Polskiego w Wilnie.

Koło Wileńskie Zrzeszenia Pracowników Banku wzorem lat ubiegłych urządziło „Choinkę” dla najbardziej potrzebujących dzieci szkół powszechnych m. Wilna. Do realizowania tej pięknej imprezy przyczyniła się ofiarność wszystkich pracowników Oddziału nie wyłączając i dyrekcji, którzy specjalnie na ten cel opodaikowali się drogą miesięcznych potrąceń z poborów. Zgromadzone w ten sposób fundusze pozwoliły na obdarowanie 60 najbardziej potrzebujących dzieci bucikami i tradycyjnymi łakociami. Wielu z nich nareszcie będzie mogło pójść do szkoły, gdyż brak ubrania nie pozwalał na to.

Do zebranych koła choinki dzieci przemówił J. E. ks. arcyb. Romuald Jalbrzykowski oraz dyrektor wileńskiego oddziału Banku Polskiego p. Jan Oskwarek-Sie roslawski.

Podkreślić tu należy nie małą zasługę Zarządu Koła, który nie szczędząc ofiarnej pracy i czasu pięknie te dzieło rozpoczęł jeszcze przed 5 laty i dalej je kontynuuje.

Czyn ten tak b. godny naśladowania może posłużyć przykładem wielu innym pracownikom pokrewnych instytucji naszego miasta.

W niedzielę zebranie dziennikarzy

Zarząd Syndykatu Dziennikarzy Wileńskich komunikuje, iż doroczne walne zgromadzenie członków Syndykatu Dziennikarzy Wileńskich odbędzie się w niedzielę dnia 9 stycznia 1938 r. o godz. 11 w pierwszym terminie, a o godz. 11.30 w drugim, w lokalu Stowarzyszenia Techników Polskich przy ul. Wileńskiej 33.

Porządek dzienny: 1) Zagajenie i wybór prezydium, 2) Odczytanie protokołu ostatniego walnego zgromadzenia, 3) Sprawozdanie zarządu, 4) Sprawozdanie komisji rewizyjnej, 5) Wybory władz na rok następny, 6) Wolne wnioski.

Zarząd prosi członków o zaopatrzenie się w legitymacje dziennikarskie w celu ich sprolongowania.

Wszyscy na narty po zdrowie i rozrywkę

Pod tym hasłem w najbliższą niedzielę Związek Propagandy Turystycznej organizuje wycieczkę narciarską pod fachowym kierownictwem instruktora narciarskiego. Trasa wycieczki prowadzi z Wilna przez Rowy Szapieżyńskie, Szwarzaję Wileńską i Pańpie Szekę z powrotem do Wilna.

Wycieczka pod kierownictwem instruktora, poza miłym spędzeniem czasu, da uczestnikom możliwość nauzenia się poprawnej jazdy na nartach.

Zbiórka w ogródku przed Bazyliką. Wyjazd o godz. 9 min. 30.

Panika wśród straganarzy na rynku drzewnym

Wśród handlarzy śledziami na Rynku Drzewnym wywołało wczoraj wielkie poruszenie nagłe pojawienie się kontrolerów skarbowych, którzy zaczęli sprawdzać czy straganiarze zaopatrzyli się w świadectwa przemysłowe na nowy rok. Okazało się, że zaledwie 3 straganiarzy nabyli świadectwa, reszta patentów nie posiadała. Wśród handlarzy powstała panika. W pochwie zaczęli chować towary. W rezultacie funkcjonariusze skarbowi ukarali grzywną w wysokości 20 zł, kilkunastu handlarzy, polecając im jednocześnie niezwłocznie zaopatrzyć się w świadectwa przemysłowe.

Wczoraj delegacja straganarzy rybnych zgłosiła się do Związku Drobnych Kupców Żydowskich, prosząc o interwencję, 20-złotowa bowiem kara jest dla nich bardzo dotkliwa.

Również na innych rynkach przeprowadzona została podobna kontrola.

Aresztowanie niebezpiecznego zbira

Wczoraj funkcjonariusze Wydz. Śledczego zatrzymali poszukiwanego oddawna Witaliusza Siemieniuka, skazanego w swoim czasie na półtora roku więzienia, Siemieniuk zbiegł wówczas spod eskorty policyjnej i przez dłuższy czas nie można było natrafić na jego ślad. Siemieniuka osadzono w więzieniu. (c).

Perypetie hokeistów Łotwy

Jutro mecz Wilno—Ryga

Przejeżdżali wczoraj przez Wilno hokeiści Łotwy, którzy dziś rozegrają w Warszawie międzypaństwowy mecz Polska — Łotwa.

Na granicy polsko-łotewskiej w Turmontach spotkała Łotyszów przykra niespodzianka, bo „mąż zaufania” Polskiego Związku Hokeja na Lodzie z Warszawy, który miał czekać w Turmontach ze zniżkami kolejowymi i z pieniędźmi na bilety nie zjawił się. Sytuację wyratował przedstawiciel Wilna p. Andrzej Kisiel. Dzięki przychylnemu ustosunkowaniu się władz kolejowych w Wilnie udało się graczom łotewskim przejechać bez biletów z tym, że wykupione one zostaną później.

W reprezentacji Łotwy jest 7 graczy, którzy bawili w 1936 roku na Olimpiadzie w Garmisch Partenkirchen. Ogółem drużyna liczy 11 graczy i 2 kierowników.

Kierownikiem ogólnym jest doskonały bramkarz piłkarski Łotwy, znany z meczów Polska — Łotwa Jurgens.

Skład drużyny przedstawia się następująco: Lapainis, Punsnis, Vezdej, Paego, Peterson, Piotrowski, Klawns, Zilpaus, Putnis, Blufis Betris i kierownicy: Deis i Jurgens.

Pytamy o szanse w Warszawie. Kierownik drużyny jest pesymistycznie usposobiony. Przypomina wynik uzyskany w Garmisch. Wówczas Polska wygrała z Łotwą 9:1. Jeżeli więc, mówi p. Deis, grać z nami będzie pierwszy garnitur Polski, to w Warszawie powinniśmy przegrać znaczną różnicą bramek, ale liczymy, że Polska wystawi przeciwko nam graczy starszych, z którymi będziemy mogli nawiązać walkę, a wówczas kto wie, jak tam będzie.

Kierownicy dopytują się o nazwiska. Słabo jednak orientują się co do graczy polskich, zwłaszcza nieznanie są im nazwiska hokeistów młodszych.

Pytamy jakiego są zdania o meczu w Wilnie? — W Wilnie — mówi Jurgens — będzie trudno wygrać. Pyta czy grać będą dzie prof. Weysenhoff, który dawno już przecież zarzucił hokej i nie mieszka w Wilnie. Oni jednak o tym nie wiedzą. Dopytują się o Godlewskich i innych naczynych graczy.

Na ogół humory są niezłe. Gracze są jednak zmęczeni podróżą. Cieszą się bardzo, że w Wilnie doczepiony został do składu pociągu wagon restauracyjny. — Są głodni.

Pytamy, czy nie zechcieliby zagrać z nami w poniedziałek mecz rewanżowy. Niesłody muszą w niedzielę natychmiast po meczu wracać do Rygi, bo w poniedziałek czekają ich mecze o mistrzostwo pierwszej ligi hokejowej Łotwy. Warto wspomnieć, że Łotwa posiada dwie ligi. W pierwszej są 4 drużyny, druga liczy 6 klubów.

Hokeiści Łotwy w pierwszych dniach lutego wybierają się do Budapesztu. — W drodze do Węgier zabierają się w Wilnie. Będziemy więc mieli i w lutym drugą pierwszorzędną imprezę hokejową.

Mecz rewanżowy Polska — Łotwa wyznaczony został na 23 stycznia w Rydze. Nie ulega wątpliwości, że wówczas w reprezentacji Polski znajdzie się kilku graczy wileńskich. Zresztą wszystko zależy od niedzielnego meczu w Wilnie, od formy naszych hokeistów, którzy starać się będą za wszelką cenę uzyskać lepszy wynik, niż w Warszawie.

Przypominamy, że mecz niedzielny Wilno—Ryga odbędzie się o godz. 11,30 w Parku Sportowym im. gen. L. Żeligowskiego. Zainteresowanie tym meczem jest rekordowe.

Na zakończenie jedna ciekawa informacja. W czasie ostatniego treningu jeden z najlepszych naszych graczy, Józef Godlewski, złamał kij hokejowy. Ze względu na to, że w Wilnie takiego kija nie można było kupić, Godlewski odjechał razem z Łotyszami do Warszawy, gdzie nabył nowy kij. Miejsmy nadzieje, że tym nowym kijem strzeli Łotyszom kilka bramek. J. N.

Rozgłośnia Wileńska jubilatami radiowym

Trzecim z kolei jubilatami radiowym jest Wilno, które po wspaniałym okresie prób rozpoczęło oficjalną pracę programową w styczniu 1928 r.

Rocznica ta ważna jest nie tylko jako wspomnienie etapu rozwojowego radiofonii polskiej. Ma ona niewątpliwie głębsze i szersze znaczenie dla najbliższego terenu działania Rozgłośni Wileńskiej.

Przed wszystkim ze względu na zasięg promieniowania na najszerszej pod względem kulturalnym rozwiniętej ziemi przygranicznej i na najbardziej spragnione słowa polskiego, rzesze naszych rodaków za dwoma nieprzyjaznymi kordonami. Dla nich pojawienie się w eterze fali wileńskiej oznaczało gwarancję utrzymania świadomości polskiej, oparcie moralne i kontakt z utraconą Ojczyzną. Nie mogąc rozłoczyć nad nimi opieką materialnej, krzepić ich serca, uświadamiać, reformować, ubraja.

Również doniosłą rolę odegrała Rozgłośnia w życiu kulturalnym samego miasta Wilna. Można zaryzykować powiedzenie, że donioslejszą, niż jej siostrzyce w innych, zasobniejszych, bujniej rozwiniętych środowiskach.

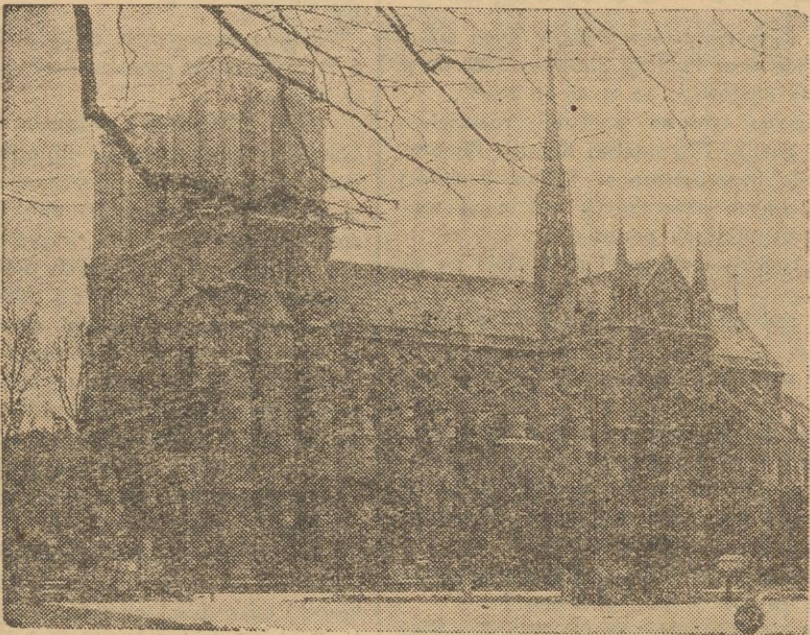
Dla Wilna radio stało się centralnym ogniskiem, skupiającym wokół siebie siły intelektualne i artystyczne, pozwalając

się wypowiedzieć tą drogą, stwarzając jedyną niemal możliwość do zbliżenia się do ogólnopolskiego poziomu kultury, utrzymania z nim nieustannej i bezpośredniej łączności.

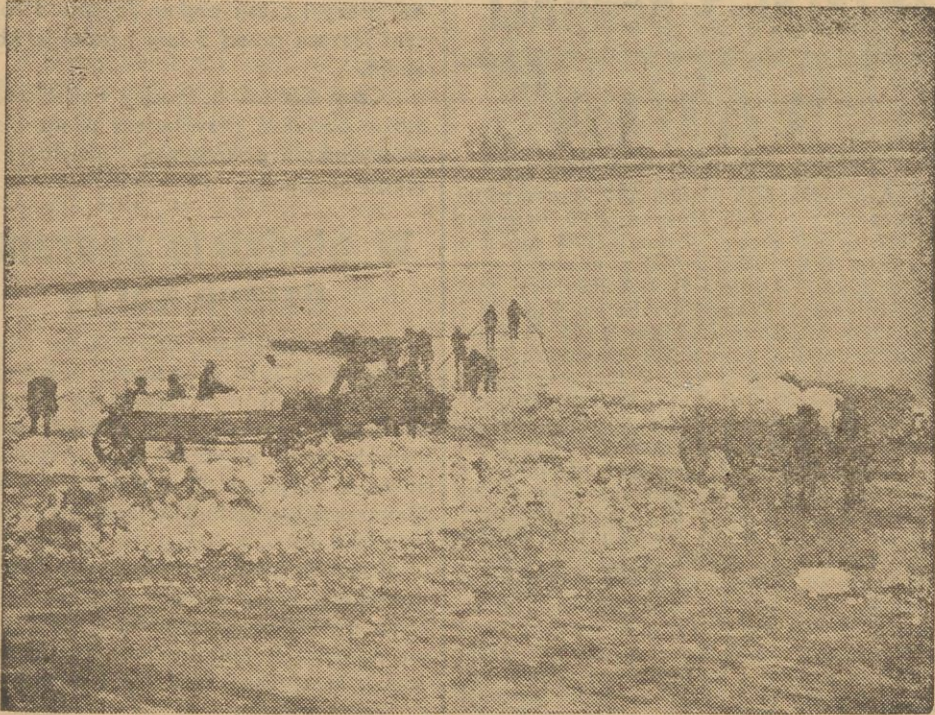
Z maleńkiej początkowo stacyjki na Zwierzynie rozwinęła się z czasem Rozgłośnia w potężny techniczny instrument 50-kilowatowy, pokrywający zasięgiem olbrzymią część kraju i przyległych państw. Na ożywienie działalności programowej wpłynęło też przeniesienie studiów ze Zwierzynca do samego centrum miasta. Dziś Wilno rozporządza jednym z największych i najlepszych studiów w Polsce, a centralne położenie w mieście ułatwia i ożywia kontakt ze światem artystyczno-kulturalnym, z którego nie tylko czerpie siły żywotne, lecz na który też wpływa konstruktywnie, organizując go w okół mikrofonu.

Po dziesięciu latach pracy Rozgłośnia Wileńska może z zadowoleniem spojrzeć wstecz na czas nie stracony i na swą ugruntowaną pozycję w zespole radiofonii polskiej. W dniu 15 i 16 stycznia udział jej w programie ogólnopolskim będzie szczególnie ożywiony we wszystkich działach, w których wystąpią najbardziej reprezentatywni artyści, literaci i muzycy, prelegenci i zespoły z doskonałą własną orkiestrą Rozgłośni na czele.

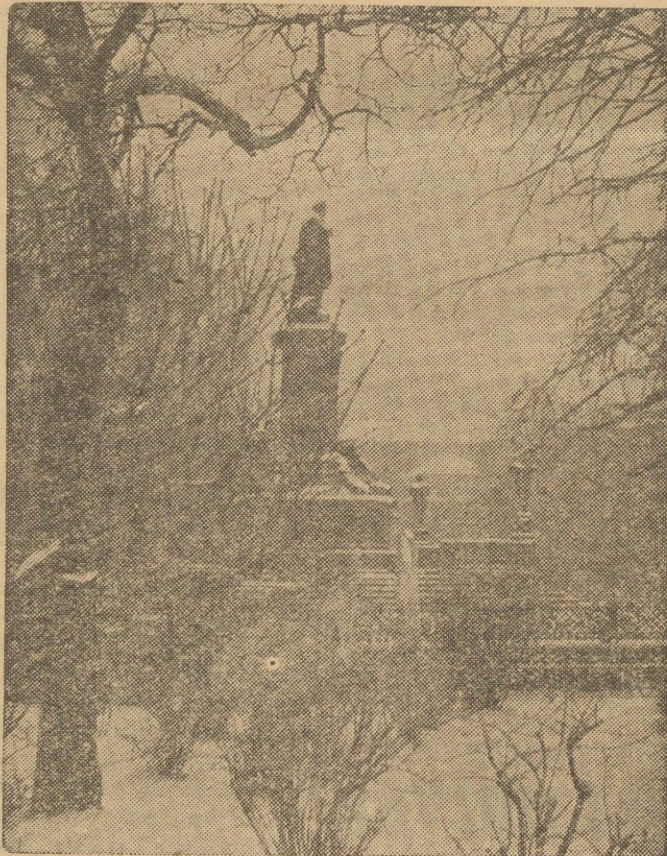
Panorama mroźnej zimy

Katedra paryska Notre Dame, spowita w śniegu.

Fragment z prac przy wyrębie lodu na Wiśle.

Pomnik Mickiewicza w Warszawie, w zimowej szacie.

Publicność warszawska oczekująca przy przysiankach na tramwaje.

KINA I FILMY

„JEJ OBROŃCY” „Casino”

Flip i Flap na ekranie tworzą zawsze dwójkę wielkich niedołęgów, przy czym Flip (Laurel) jest uosobieniem skrajnej głoty i niedołęgstwa w przeciwieństwie do Flapa (Hardy), któremu czasem udaje się zdobyć na iskierkę tzw. zdrowego rozsądku.

W życiu jest jednak inaczej. Obaj komicy, nie chcąc być „dojnym krowami” dla producentów filmowych, założyli własną wytwórnię, a na czele jej stanął Flip (Laurel).

„Jej obrońcy” to film produkcji własnej wytwórni Flapa i Flapa. W zestawieniu z poprzednimi komediami obraz ten wypada dobrze. Wprawdzie wiele scen reprezentuje dowcip naiwny, dużą jednak zaletą filmu jest to, że bawi. Reżyseria bardzo staranna. Aktorzy na poziomie. Wprawdzie szarżują, ale tego wymaga charakter całej akcji.

Nadprogram znowu „Zoliborz” z poprzedniego tygodnia.

Giełda zbożowo-towarowa i Inniarska w Wilnie

z dnia 7 stycznia 1938 r.

Ceny za towar średniej handlowej jakości, za 100 kg. parytet Wilno, przy normalnej taryfie przewozowej (len za 1000 kg f-co wag. st. zał.) Ziemniaki — w ładunkach wagonowych, mąka i otręby — w mniejszych ilościach. W złotych:

Żyto I stand.	696 g/l	22.—	22.75
„ II	670	21.50	22.—
Pszonka I	730	27.50	27.—
„ II	710	27.—	27.50
Jęczmień I	678/673 „ (kasz.)	—	—
„ II	649	18.75	19.25
„ III	620,5 „ (paśl.)	17.75	18.50
Owies I	468	21.—	21.75
„ II	445	19.50	20.50
Gryka	610	17.25	17.75
Mąka pszen. gat. I 0—50%		43.25	44.—
„ „ I-R 0—65%		42.—	42.50
„ „ II 30—65%		33.25	34.—
„ „ II-R 50—65%		26.—	27.—
„ „ III 65—70%		23.—	23.50
„ „ pastewna		19.25	20.—
„ żytnia gat. I 0—50%		34.—	35.—
„ „ I 0—65%		32.—	32.50
„ „ II 50—65%		24.—	24.50
„ „ różowa do 95%		24.—	24.50
„ „ ziemniaczana „Superior”		31.50	32.50
Otręby pszenne średnie przem. stand.		15.—	15.50
„ „ żytnie przem. stand.		—	—
Wyka		19.25	20.25
Lublin niebieski		13.75	14.25
Siemię lniane b. 90% f-co w. s. z.		44.—	44.50
Len trzepany Wolożyn	1530.—	1570.—	
„ „ Horodziej	1880.—	1920.—	
„ „ Traby	1530.—	1570.—	
„ „ Mlory	1450.—	1490.—	
Len czesany Horodziej	2060.—	2100.—	
Kądział horodziejka	1580.—	1620.—	
Targanlec moczony	760.—	820.—	
„ „ Wolożyn	930.—	970.—	

Handel i Przemysł

GUSTOWNE SUKNIE balowe, wizytowe wieczor, płaszcze zimowe W. NOWICKI Wilno, Wielka 30. Wytw. galant. trykotaże, bielezna.

Dzisiaj początek seansów o godz. 12-ej

CASINO FLIP i FLAP

Film dla wszystkich

w filmie „Jej obrońcy”

Śmiech od ucha do ucha
Nad program: DODATKI

HELIOS „Więzień królewski”

(Tajemnica Zamku Zenda) W rol. główn.: Colman, Madeline Carroll, Mary Astor, Douglas Fairbanks jr.
Nadprogram: Atrakeja kolorowa i aktualności. Początek o godz. 4-ej

Kino MARS OSTATNIA SALWA (Na polu chwały)

Dzisiaj początek o g. 12-ej. Wielki film szpiegowsko-batalistyczny na tle walk wojsk angielskich z Arabami
W rol. gł.: Kathe de Nagy, Pierre Richard Wilim, Jacqé Catelain, Pierre Rencir. — Piękny kolorowy nadprogram

Chrześcijańskie kino SWIATOWID Pat i Patachon

Najweselsi komicy świata w swej najnowszej i najlepszej kreacji „DWA URWISY” Humor Dowcip. Piękna muzyka. Wesola treść. Nad program. AKTUALIA. Pocz. seansów 3, 5, 7, 9, w niedzielę i święta od 1-ej

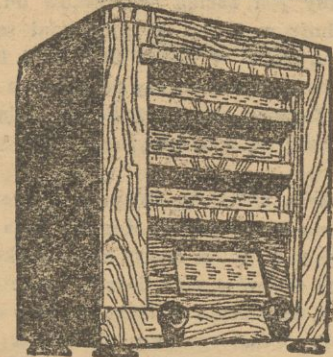
DGNISKO WALC NAD NEWA

Dzisiaj. Film o treści romantycznej pełen humoru i miłości
W rolach głównych: Paul Horbiger, Eliza Illardella i inni
Nad program UROZMAICONE DODATKI. Pocz. seans. o 4-ej; w niedz. i św. o 2-ej.

Cukiernia DORMANA

Wilno, Mickiewicz 9, tel. 19-42

uprzejmie zawiadamia, że od dn. 1 stycznia 1938 r. codziennie koncertuje damski zespół pod kierownictwem p. **Ilgowskiej**.
Według życzenia publiczności TAŃCE!

„REKORD” w G. Cyryński

Baranowicze, Szeptyckiego 35, tel. 129

WYŁĄCZNA SPRZEDAŻ
ODBIORNIKÓW

ELEKTRIT - RADIO

Najdogodniejsze warunki spłaty.
— Ceny niskie —

WĘGIEL

górnolaski pierwszorzęd. jakości koncernu „PROGRES”, Katowice wagonowo i tonowo w szczelnie zamkniętych i zaplombowanych wozach poleca firma

M. DEULL Spadkobiercy Sp. Kom.
Biuro: Wilno, Jagiellońska 3, tel. 811
Bocznica własna i składy: Kijowska 8 tel. 999. — Waga gwarantowana Ceny konkurencyjne.

NERWOL
CHEMIA DR. FRANZOSA
NACIERANIE
STOSUJE SIĘ PRZY
REUMATYZMIE
KLUCZU POWODU PRZEZIEBIENIA
POSTRZAŁE ISCHIASIE I T. P.
DO NABYCIA W APTEKACH
WYROB I GŁÓWNA SPRZEDAŻ
APTEKA MIKOLASCHA
L. V. G. KODERNIKA 1

Gruźlica płuc

jest nieubлагalna i corocznie, nie robiąc różnicy dla płci, wieku i stanu, pociąga bardzo wiele ofiar. Przy zwalczaniu chorób płucnych: bronchitów, grypy, uporczywego męczącego kaszlu i t. p. stosują pp. lekarze

„Balsam Tricolan-Age”
który ułatwia wydzielanie się śluzociny, usuwa kaszel.

Kupno i sprzedaż

KUPUJE różne książki we wszystkich językach różnej treści. Poszukuje specjalnie książki wydawane na kresach wileńskich oraz w Wilnie. Chrześcijański antykwaryusz Z. Jacyna i A. Karaś Dominikańska 17 — wejście z Gaona.

FORTEPIAN mały, w dobrym stanie sprzedam za 250 zł. Krakowska 34—1.

Spółdzielnia Pracy Artystów Wileńskich

„SPAW”

organizuje 5-miesięczne komplety rysunkowe od dnia 15 stycznia 1938 r.
W programie:
rysunek, malarstwo, zdobnictwo, liternictwo, kreślenie perspektywa.
Zapisy i informacje w lokalu Spółdz. Portowa 4 m. 8, od godz. 16—18

LEKARZE

DOKTOR MED.

J. Piotrowicz-Jurczenkowa
Ordynator Szpitala Sawicz. Choroby skórne, weneryczne i kobiece, ul. Wileńska Nr. 34, tel. 18-66. Przyjmuje od 5—7 wiecz.

DOKTOR MED.

Zygmunt Kudrewicz
choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe ul. Zamkowa 15, tel. 19-60. Przyjmuje w godz. od 8—1 i od 3—

DOKTOR

Zeldowicz

Choroby skórne, weneryczne, syfilis, narządów moczowych, od godz. 9—11 i 5—8 w.

DOKTOR

Zeldowiczowa

Choroby kobiece, skórne, weneryczne, narządów moczowych od godz. 12—2 i 4—7, ul. Wileńska 28 m. 3, telefon 377.

DOKTOR

Wolfson

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe Wileńska 7, tel. 10 67. Przyjmuje od godz. 9—12 i 5—8 wiecz.

AKUSZERKI

AKUSZERKA

Maria Laknerowa

przyjmuje od godz. 9 rano do godz. 7 wiecz. — ul. Jakuba Jasińskiego 1 a—3, róg ul. 3-go Maja obok Sądu.

AKUSZERKA

Smiałowska

oraz Gabinet Kosmetyczny, odmładzanie cery, usuwanie zmarszczek, wargów, piegów, brodawek, łupieżu, usuwanie tłuszczu z bioder i brzucha, kremy odmładzające, wanny elektryczne, elektryzacja. Ceny przystępne. Porady bezpłatne. Zamkowa 26—6.

PRACA

POSZUKUJE na wieś sumiennej nauczycielki korepetytorki(ra) do dwójga dzieci. Wilno, ul. Turgielska 12—1, godz. 12—16.

PIERWSZORZĘDNA KUCHMISTRZYNI umiejąca wykwalifikowana i smacznie gotować i zna bufet zimny, poszukuje jednorazowego zajęcia na różne przyjęcia po cenie umiarkowanie Biełkowska, Wilno, ul. Sawicz 3—2.

GONIEC potrzebny, zgłoszenie ul. 3-go Maja 13—7 w godz. 4—5.

BIURO POSREDNICTWA PRACY przy Wileńsko - Nowogródzkiej Izbie Lekarskiej ogłasza konkurs na stanowiska: lekarza rejonowego — Internisty do Pomocy Lekarskiej dla Funkc. Państw. w Wilnie i lekarza rejonowego w Czyrynie, pow. nowogródzkiego. Bliższe informacje oraz składanie podań w kancelarii Izby Lekarskiej (Dąbrowskiego 10—2) do dnia 21 stycznia 1938 r.

RÓŻNE

ZGINĘŁA WILCZYCA 20 grudnia 37 r. wabi się „Ava” szrama od kagańca na nosie, może zablakowała się na wieś. Laskawego znalazcę proszę zawiadomić: Wilno, Zaułek Św. Michałski 1—2.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrachun 25, Wilno 1
Centrala — Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4.
Redakcja: tel. 79—godziny przyjęć 1—3 po południu
Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, ul. Bazylińska 35
Lida, ul. Górniańska 8, tel. 166
Baranowicze, ul. Ulańska 11
Przedstawiciele: Kleck, Nieśwież, Stonim,
Szczuczyn, Stołpce, Wołożyn, Wilejka, Grodno,
3-go Maja 6

CENA PRENUMERATY miesięcznie: z odnośnikiem do domu w kraju — 3 zł., za granicą 6 zł. z odbiorem w administracji zł. 2.50, na wsi, w miejscowościach, gdzie nie ma urzędu pocztowego ani agencji zł. 2.50

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr, przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr, za tekstem 30 gr, drobne 10 gr. za wyraz, kronika redakc. i komunikaty 60 gr. za wiersz jednoszp. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-cio łamowy, za tekstem 10-łamowy. Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane” redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30—16.30 i 17—19